

Pärnumaal Lääne-Eesti aladel

Vaade Läänerannale
Foto: Vaiko Noor

Lily Kocins 90

Lily Kocins (lapsena Liili Raad) on endise Hanila valla aukodanik ja Hanila Muuseumi Seltsi auliige.

Tema annetustest on loodud neli fondi, et toetada Hanila, oma lapsepõlvepaiga kultuuri- ja hariduselu – üks isa, teine Kebina talu naiste ja kolmas tädi mälestuseks. „Neljas fond on veel, minu nime peal, ja raha on seal juba sees, aga välja sealt enne midagi ei maksta, kui ma surnud olen.” Selle kiire asjaga on Lily Kocinsil aega küll.

Lääneranna Vallavalituse toetatud ja Lily Kocinsi 90. sünnipäevale pühendatud pidulik kontsert toimub 10. juulil kell 19.00 Hanila Pauluse kirikus. Esineb kammerkoor Head Ööd, Vend kavaga „Mõtisklused”. Dirigent Pärt Uusberg.

Juubelisünnipäeva puhul on ühiseid kohtumisi meenutanud Helen Voogla jt

Kõmsi haruraamatukogu raamatukoguhoidja

Aasta kõige ilusamal ajal, jaanikuul peab oma sünnipäeva proua Lily. Sel aastal juba 90. korda...

Kes on Lily Kocins?

Jah, ta on endise Hanila valla aukodanik, valla hariduse ja kultuuri toetaja, Hanila kiriku lahke annetaja – seda loetelu võiks veel pikalt jätkata.

Minu jaoks on Lily eelkõige sõber, keda tunnen juba üle kahekümne aasta.

Esimest korda kohtusime 1998. aasta juunikuus, kui Lily oli Austraaliast sünnimaale külla tulnud. Lily oli kutsutud vallavanem Arno Peksari vastuvõtule ja ka mina koos teiste kultuuriinimestega. Lily seisis vallamaja trepil, sale ja sirge proua parimais aastais, seljas elegantne vanarosa kostüüm, kaelas ehtsad korallid – tõeline daam...

Mulle jäi see pilt nii mällu, et võiksin kasvõi praegu seda uuesti joonistada...

Hiljem koorus sellest peenest daamist välja tõeliselt südamlilik, lahke ja helde inimene, kellele oli oluline sünnipaiga hea käekäik – eelkõige rüüstatud Hanila kiriku taastamine.

Tänu tema toetusele ja Juhan Kilumetsa Rändmeistri töömeeste kuldsetele kätele on Hanila kirikust saanud aastate jooksul uuesti korrastatud ja renoveeritud kirik Lääne-Eestis. Ja mul on olnud õnn ja au olla kaasaaitaja.

Olen alati imetlenud Lily nooruslikkust, tema ajaga kaasaskäimise võimet. Ta on huvitatud kõigest, temaga on huvitav rääkida nii poliitikast kui igapäevaelust. Teda huvitab sünnipaiga, st Hanila kandi elu ja praeguse uue Lääneranna valla uudised.

Lily on minust 20 aastat vanem, aga minu jaoks tundub ta alati minuealisena, isegi nooremana, sest tema vitalsus ja suhtlemisoskus nii noorte kui ka eakatega on suurepärane.

Oleme koos tähistanud Lily juubeleid varemgi, tema Eestis käigid on alati olnud tema sünnipäeva ajal, juunivõi juulikuus. Oleme kahekesi jaanilaupäeva öösel istunud kohvitassi ja koogiga ja juttu jätkus kauemaks, sest jaanitulele ei saanud paduvihma ja tormi tõttu minna... Ja kõik need korrad, kui Hanila kirikus on suveõhtul kõlanud muusika, on see nii või teisiti olnud tänuks ja meelepidamiseks Lilyle.

Fotol Lily Kocins Hanila kirikus / Foto: Arvo Tarrumla

Heakorrakonkurss ootab rohket osavõttu

LK 4

Lihula Gümnaasiumi ja Koonaga vanadekodu teemal

LK 13

Lihula kadunud vaated. Leal Juli 1856

LK 17

Lääneranna Vallavalitsus

Aadress: Jaama 1, Lihula
Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

Hanila teeninduskeskus
Keskuse tee 3,
Kõmsi küla
tel: 477 2243

Koonga teeninduskeskus
Valla, Koonga küla
tel: 447 3741

Varbla teeninduskeskus
Vallamaja, Varbla küla
tel: 449 6680

Seekord peame proua Lily juubelit ilma tema kohalolekuta. Ehk siis nagu praegu kombeks on öelda, distantsilt: meie siin, tema Austraalias. Aga oma südames on ta alati meiega.

Mulle meeldib Lily ütlemine: „Jumal aitab neid, kes iseennast aitavad.“ Jumala kohta ei ole mina volitatud ütleva, aga Lily on meid tõeliselt aidanud oma lahkuse ja heldusega. Õpetanud hindama seda väärtuslikku, mida me ise nagu ei ole osanudki hinnata. Olen tänulik, et mul on olnud

võimalik olla sõber sellise inimesega.

Juubelisünnipäeva puhul on ühiseid kohtumisi veel meenutanud Laine Velsker, Pille Saatmäe ja Janar Sõber. Neid meenutus-õnnesoove saab lugeda Lääneranna Teataja veebilehelt ajaleht.laaneranna.ee

Mälestusi Kebina pere loost saab lugeda Lääneranna Muuseumide veebilehelt: muuseumid.laaneranna.ee/hanila-muuseum/kebina-pere-lugu

Lastekaitsepäeval anti Lääneranna valla beebidele üle hõbelusikad

Foto: Raahel Apsalon

Tänavu oli lastekaitsepäev mitmes mõttes eriline - esimest korda oli see riikliku tähtpäevana lipupäev ning esimest korda toimus Lääneranna valla hõbelusikapidu just sellel, lastele pühendatud tähtpäeval.

Lihula Kultuurimaja suures saalis toimus Lääneranna valla neljas hõbelusikapidu, kuhu kutsuti 33 beebit ja väikelast, kes on sündinud ja nime saanud perioodil juuli 2020 - aprill 2021.

Pidulikule koosviibimisele olid oodatud lisaks beebidele nende vanemad, õed-vennad ja loomulikult vanavanemad. Pisikeste ilmakodanike auks toimus väikene kontsert, oma tervitussõnad ütles Lääneranna vallavanem Andres Hirvela ning õnnitleti beebisid ja nende vanemaid.

Kõik väikelapsed said endale kauni roosinupu, raamatu „Pisike puu“, et sirguda tubliks raamatulapseks, ja nimeilise graveeringuga hõbelusika, mille esiküljele on kujundatud Lääneranna valla vapp ja Põhjanel. Viimane on kasutusel ka Lääneranna valla aural, kus sümboliseerib saaja silmapaistvust ja olulisust.

Hõbelusika said: Loore Aasaväli, Janelle Laos, Leena Noora Kustov, Aurore Kask, Liisi Ilves, Artur Elissaar, Marcus Elissaar, Kertu Pikkmet, Ott Issak, Trevor Saun, Anna Uutar, Sten-Markus Rudök, Aino Talvet, Lenna Liis Vridolin, Johann Must, Leo Vamper, Carl Marten Harlamov, Päären Pals, Sirel Pikkmet, Kris-Karlos Toonikus, Saara Linda Mihklepp, Aada-Adeele Erismaa, Kerdo Loos, Armin Õllek, Kris-Kevin Kais, Loore Pool, Kelly Konstabel, Marcus Vahur, Armand Lehis, Mirtel Kukispuu, Sten-Sebastian Liivamägi, Nora Õunapuu ja Jakob-Sten Jerve.

Väikesekesed, kasvage vanemate rõõmuks ja koduvalla uhkuseks!

Lugeja küsib, ametnik vastab

Merilin Merirand
Ehitusspetsialist

Lääneranna Teataja rubriiki „Lugeja küsib, ametnik vastab“ on saanud küsimus:

Kuidas ma saan kontrollida, kas minu hooned on registris olemas?

Kõik hooned, mis on üle 20 m², peavad olema kantud Ehitusregistrisse. Hoonete olemasolu saab otsida Ehitusregistrist (www.ehr.ee), trükkides avalehe otsingureale oma kinnistu täpse aadressi. Otsing kuvab hooned, mis on antud aadressil registrisse kantud.

Kui on soov vaadata, kas hooned puudutav info on õige, siis tuleb valida vastav hoone, mille kohta infot soovite saada, ning peale seda kuvab register hoone kohta põhiandmed. Seejärel tuleb vajutada Ehitusregistri koodile, mille abil saab näha rohkem andmeid hoone kohta. Kui on soov vaadata kõiki hoone andmeid korraga, tuleb valida vasakult menüüst koondvaade.

Kui hooned ei ole registris, aga need on seaduslikult ehitatud

Kui hooned ei ole registris, aga need on seaduslikult ehitatud, siis tuleb kokku koguda dokumentatsioon, mis on olemas hoonete seadusliku ehitamise kohta.

Kui tegemist on vanade taluhoonetega, siis kogu kokku dokumentatsioon nende kohta. Kui endal ei ole ühtegi dokumenti hoone kohta, siis saab uurida ka Lääneranna Valla arhiivist, kas leidub dokumente selle hoone olemasolu kohta.

Samuti täita ära blanketid, mis on leitavad kodulehelt: „Andmete esitamise teatis“ ja lisaks „Andmete esitamise teatis lisa 1“ või „Andmete esitamise teatis lisa 2“, olenevalt sellest, kas tegu on elamu või abihoonega (Vastavad blanketid on saadaval Lääneranna Valla kodulehel jaotises „Ehitus ja planeerimine“ -> blanketid -> ehitusregistri blanketid).

Teatised tuleb omanikul allkirjastada digitaalselt või paberikandjal ning esitada kogu dokumentatsioon koos allkirjastatud teatistega ehitusspetsialistile. Ehitusspetsialist kontrollib üle esitatud dokumendid ja nende dokumentide alusel saab teha kanded Ehitusregistris.

Kui teil on tekkinud küsimusi, millele soovite saada vastuseid, saatke need julgelt Lääneranna Teataja toimetusse e-postile ajaleht@laaneranna.ee või telefonil 472 4630.

Iga kuu valib ajalehe toimetaja ühe küsimuse, mis puudutab võimalikult paljusid valla kodanikke, ning palub vastata ametnikul, kelle vastutusalasale see küsimus kuulub.

Põneva perepäevaga avati Kõmsil kogukonna toel rajatud rularamp

Pühapäeval, 6. juunil tähistati Lääneranna Vallavalitsuse toetatud põneva perepäevaga Kõmsi külaseltsi ja kogukonna pikaajase unistuse täitumist – avati rularamp!

Üle 150 inimese kogunes Kõmsi kooli juurde MTÜ Kõmsi Külaseltsi korraldatud põnevale perepäevale. Suur hulk neist olid lähikaudsete külade lapsed oma peredega. Kohal olid Pärnu rulakooli instruktorid ja slackline-õpetaja Paul Nurk, kes jagasid lastele nippe, kuidas rularambil sõita ja tasakaalulintidel püsida.

Foto: Teele Mustallikas

Perepäeval avati vastvalminud rularamp, mis on siinses piirkonnas ainus. Rahastusest 44% kogus Kõmsi külaselts

kohalike ettevõtete ja eraisikutelt, 56% taotleti Hanila Toetusgrupilt juurde. Tasakaalulindid kooli mänimetsa paigaldati kogukonna toel koostöös kooli hoolekoga. Ürituse meelelahutust pakkus Kõmsi Lasteaed-Algkooli õpilaste kontsert Pille Saatmäe juhatusel ja pisematele pakkus suurt rõõmu Massu Ratsaklubi ponisõit.

Tagasiside

Üritust väisanud aktiivne blogija Teele Mustallikas ütles pärast üritust: „Käisime Kõmsi koolis rularampi avamisel. Kõmsi on väikene küla pisikese kooliga täpselt nagu minu kodukohtki. Mul on siiralt hea meel, et sealsed noored nii laheda koha endale said!”

Terve küla nägi üüratult vaeva ja 50 inimest/ettevõtet panustasid rahaliselt, et see ramp sinna saaks.

„Sellised asjad on niiiii olulised! Mul tuli pisarsilma, kui nad rääkisid, kui palju vaevanad kõik nägema pidid. Ma nii loodan, et tulevikus saavad väikesed kohad veidikenegi väiksema vaevaga endale rulaparke/rampe. Mul oli siiralt tore teiega! Aitäh, Kõmsi!”

Artist VALEVXLL oli samuti positiivselt meelestatud: „Aitäh, Kõmsi, et kutsusite meid enda uut rampi avama. On tore näha, et sellistes väikestes kohtades võetakse kõik jõud kokku ja tehakse oma noortele midagi suurt ära ja õigesti. Noortega läbi arutades ning sõitjate soovidega arvestades. RESPECT!”

Kõmsi külaseltsi esinaine Lilia Urb pidas avamisel kõne, mille leiad Lääneranna Teataja veebilehelt aja-leht.laaneranna.ee

Foto: VALEVXLL

Lihula üksikkompanii Massu rühm saab loodavasse Kõmsi Heaolukeskusesse kooskäimisruumi

Kristina Kukk

Lihula üksikkompanii teavituspealik

Kaitseliidu Lääne maleva Lihula üksikkompanii pealik Reimo Reimer ja MTÜ Kõmsi Külaseltsi esinaine Lilia Urb sõlmisid 8. juunil koostöökokkuleppe, mis aitab liita kogukondi ning tõsta nende valmisolekut erinevate kriiside lahendamiseks.

Kõmsi kohalikku külaelu arendav selts soovib taastada külasauna ja luua kogukonnale heaolukeskuse. Külakeskuses asuvale hüljatud katlamaja-saunahoonele soovitakse anda uus elu, rajada ühissaun, jõusaal ja massaažiteraapiate ruum. Et viia unistused ellu, esitas külaselts LHV remondilaenu toetusprogrammi „Kes teeb ära” omapoolse ettepaneku ning oli üks kuuest ideest, mis pääses konkursi lõppvooru.

Ettepaneku sõlmida koostöökokkuleppe tegi Lihula üksikkompaniile Kõmsi Külaselts. „Meie kandis on päris palju kaitseliitlasi, kellest mitmed on juba panustanud külaseltsi unistuse täitumisse, sealhulgas kõige raskemas faasis, milleks on ruumide planeeringu muutmine,” ütles Lilia Urb ning lisas, et koostöökokkuleppe sõlmimine oli vaid aja küsimus.

„Lihula üksikkompanii on alati toetanud ning toetab ka edaspidi Lääneranna valla kogukondi. Koostöökokkuleppe Kõmsi Külaseltsiga on hea näide sellest, kuidas Kaitseliit saab anda oma panuse tõstmaks kogukondade kriisivalmidust,” ütles Reimo Reimer, kelle sõnul on üksikkompanii valmis toetama külaseltsi tegevusi nõu ja jõuga, sealhulgas ruumide remonttöodes.

Hea uudis piirkonnas tegutsevate kaitseliitlaste jaoks on see, et Lihula üksikkompanii Massu rühm saab võimaluse luua heaolukeskusesse oma kodu ehk ruumi, kus käia koos ning pidada strateegilisi plaane.

Lihula üksikkompanii koosneb neljast rühmas, millest kaks, Lihula ja Massu, on piirkondliku vastutusala. Kõnealused rühmad on moodustatud kuuest jaost, mis omakorda toimetavad oma rühma piires määratud vastutusalas. Lihula rühmas on Lihula I, Lihula II ja Kloostri jagu. Massu rühm jaguneb Kõmsi, Massu ja Matsalu jaoks.

Lääneranna Muuseumid 2021. aastal

Marika Valk

Lääneranna Muuseumid juhataja

Möödunud 2020. aastal koostatud viiest projektist Lihula mõisaansambli renoveerimiseks ja muuseumi arendamiseks said toetuse neli.

Taotleti investeringuid:

- » Muinsuskaitseamet – mõisa katusekarniisi ja korstnate avariitehnilisteks töödeks;

- » Maakondade arengustrateegiatega elluviimise toetusmeede – Lihula mõisa baltisaksa kultuuriloo ekspositsiooni ettevalmistamiseks;
- » KKLML Leader projektitoetusmeede – mõisa ruumi nr 34 remondiks; Lihula patselapiliste tekkide näitusesaal.
- » Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetused 2014–2021. Avatud taotlusvoor: Muinsuskaitsealad ajaloolistes linnakeskustes. Lihula mõisa viinaaida renoveerimine kogukonna käsitöökojaks ja muinsuskaitse teabekeskuseks.

Kogusummas sai muuseum toetust üle 770 000 euro.

2021. aastal algavad Lihula mõisamäel arheoloogilised väljakaevamised eesmärgiga viia lõpule Lihula vanima kodanikumaja (Steinwerk-tüüpi maja) uurimistööd. Eelnevalt kaevati perioodidel 1999–2000 ja 2012–2013.

Hanila Muuseum

Hanila Muuseumis on muuseumikogu inventeeritud ja uue ekspositsiooni eksponaadid ka puhastatud, korrastatud ja restaureeritud. Paraku on selgunud, et Hanila vana koolimaja, kus muuseum asub, on väga halvas ehituslikus olukorras, mida näitas ka tellitud ehitusekspertiis. Hoone on muinsuskaitsealune ehitus ja seega vajab ka muinsuskaitseliste tingimuste täitmist. Muuseumid, Hanila Muuseumi Selts ja vallavalitsus otsivad võimalusi hoone korrastamiseks või ekspositsioonidele uut võimalikku asukohta.

Lääneranna valla heakorrakonkurss ootab rohkem osavõttu

Lääneranna valla heakorrakonkurss ootab kandideerijate infot hiljemalt 15. juuliks 2021.

Konkursi eesmärk on innustada omanikke korrastama oma kinnistuid, et seeläbi aidata kaasa Lääneranna valla meeldivamaks elamiseks muutmisele.

Fotol "Kaunis kodu" kauneim elamu tiheasustuses 2020 / Foto: Kristina Kukk

Konkurss toimub kuues kategoorias:

- » elamud tiheasustuses;
- » maakodud;
- » kortermajad;
- » äri- ja tootmishooned;
- » maastikuobjektid (näiteks poollooduslikud kooslused, matkarajad, puisniidud);
- » avalik ruum (näiteks külaplatsid, külamajad, vaatetornid, tänavad, pargid).

Hindamiseks on vallavalitsus moodustanud hindamiskomisjoni, mis külastab konkursile esitatud kinnistuid.

Vabas vormis avaldus peab sisaldama kinnistu nime ja aadressi ning omaniku nime ja kontaktandmeid.

Kandideerijate infot ootame hiljemalt 15. juuliks 2021 Lääneranna Valla valitsusse e-posti aadressile valla-valitsus@laaneranna.ee või aadressile Jaama tn 1, Lihula 90302.

Konkursi tulemused avalikustatakse valla ajalehes Lääneranna Teataja ja Lääneranna valla veebilehel.

Rohkem infot konkursi tingimuste kohta leiab Lääneranna Teataja veebilehelt ajaleht.laaneranna.ee

Suvel tasub oodata sügisest filmifestivali

Silvia Lotman
Matsalu Loodusfilmide Festivali (MAFF) direktor

Vaatamata keerulistele aegadele ei ole loodusfilmide tegijad kaameraid põõsasse visanud ja sel aastal avatud Matsalu loodusfilmide festivali konkursile laekus taas ligi tuhat filmi.

Praegu on MAFFi meeskond ametis parimate filmide väljalülitamisega, et septembris neid Lihula kultuurikeskuses ja mujal vaatajate ette tuua. Mõnes osas saan anda juba vihjeid sel-

lest, mida oodata. Üks festivali pärlitest saab loodetavasti olema Matsalu kandi kohaliku filmimehe Remek Meeli uue filmi esilinastus. Sel puhul vihjab ka festivali plakat esilinastuva filmi teemale: voolavale veele ja jõgedele. Ka Matsalu rahvusparki läbib uhke jõgi – Kasari, millele kutsume festivali ajal kanuudega sõitma ja loodust nautima.

Lisaks oodatavale esilinastusele teeme sel aastal taas koostööd Ungari Kul-

tuuri Instituudiga, kelle abil saavad festivali tähtedeks kindlasti olema ka uhked Ungari loodusfilmid ning Lihula mõisa septembri algusest tulev näitus Ungari viimase 30 aasta parimatest loodusfotodest.

Festival on taas ette valmistamas ka põnevat programmi koolidele ning lapsed saavad kindlasti kõiki filme tasuta vaatama. Rohkem infot juba suve teises pooles.

LIHULAS 15–19.09
ÜLE EESTI 20–26.09

19. Matsalu loodusfilmide festival

Kutse vilistlastele Tuudi kooli 160. aastapäeva tähistamisele

Kõiki Tuudi kooli vilistlasi ja kooli töötajaid oodatakse 3. juulil Tuudi kooli 160. aastapäeva tähistamisele.

Üritus algab kell 16.00. Toimub rongkäik ja väike kontsert. Öhtul on külaplatsil tantsuõhtu ja lõke.

Lihula postipunkti avamisajad ühtlustuvad

Lihula postipunkti prooviperiood lõppes maikuuga ning koostöös AS Eesti Postiga on vastavalt klientuurile ühtlustatud postipunkti avamisajad.

Lihula postkontori asemel avati maikuust Lihula postipunkt, mis asub Lihula keskraamatukogus (Tallinna mnt 25).

Lihula postipunkt on avatud

T-R 11-15 ja L 12-14

*Iga kuu viimasel reedel on postipunkt suletud!

Foto: Mariann Peksar

„Postiteenuste osutamise viisime postkontorist postipunkti eelkõige selleks, et suurendada teenuse kättesaadavust. Postkontor ei võrdu postiteenuse kättesaadavusega ja kui kättesaadavuse tagamiseks on parem kasutada teisi lahendusi, siis on mõistlik neid kasutada. Postipunktid pakuvad kõiki postiteenuseid,” annab muutustest ülevaate AS Eesti Posti meediasuhete juht Mattias Kaiv. „Näeme omast kogemusest, et kombinatsioon pakiautomaadist ning postipunktist ja/või kojutellitavast personaalsest postiteenusest suurendab teenuse kättesaadavust ning postiteenust kasutatakse rohkem,” selgitab Kaiv. „Rääkides Lääneranna vallast (kuhu Lihula kuulub) laiemalt, on tegu vallaga, kellega koos testime postiautomaate – vallas on viis postiautomaati, mida kliendid on usinalt kasutama hakanud. Pakimahud on väga suured ning teenuse parandamiseks paigutame pilootprojekti lõpus postiautomaatide asemele pakiautomaadid.”

Virtsu uudised

Virtsu Pere-Merepäev 2021

Raul Targamaa ja Maris Raudsepp
MTÜ Virtsu Arenguselts

Maikuu viimasel laupäeval saime üle hulga aja taas kord maha pidada ühe meeleoluka kogupereürituse linnuse juures – toimus Virtsu Pere-Merepäev. Ilm oli päikesepais-teline ja kogu päeva vältel jagus põnevaid tegevusi nii suurtele kui väikestele nii maal kui merel. Rahvale pakuti suitsukala ja angerjasuppi ning mitut sorti keelekastet, samuti kohalike koogimeistrite küpsetatud ja otse ahjust tulnud kooke ja kohvi. Lihulast oli kohal hamburgerimeister. Sadamamaja oli kõigile uudistamiseks üles seatud fotonäitus. Pildid pärinevad fotokonkursilt „Virtsu aastal 2020 – milline sa oled?”.

Esinejaid kaugemalt ja lähemalt

Külalisesinejad tulid kohale Vana-Pärnust, Ristilt, Haapsalust ja Sakust. Üles astus ka meie oma kandi Hanila Laulu- ja Mänguselts rahvatantsijate ja kapelliga, samuti Virtsu 60+ laulutüdrukud ja kohalik bänd Werder. Lauldi, tantsiti ja mängiti pilli. Terve päev melu mere ääres!

Paatide paraad kui tõeline atraktsioon

Ühtekokku läks merele 11 paati. Kes soovis, sai meresõidule kaasa minna. Kõige viimasena, teistest küll pisut hiljem, startis väike purjejaht oma ilusa valge purjega. See vaatepilt oli tõeline nauding. Pärast paatide paraadi toimus merepääste demonstratsioon. Oma oskusi uppujaid päästa näitas kolm osavat vetelpäästekoera.

Viikingilaager

Viikingilaager pakkus põnevaid tegevusi nii suurtele kui väikestele. Rahva hulgas tekitas palju elevust viikingite mõõgavõitlus, mis seekord „õnneks” möödus küll ilma verevalamiseta. Kogu päeva vältel oli kõigil võimalus

viikingite juhendamisel oma osavust proovida vibulaskmises ja odaviskes. Lapsed said meisterdada endale pehmikmõõgad ja nendega võidelda.

Tänusõnad

Täname esinejaid ja viikingilaagrit meid küllastamast! Üritust korraldas Virtsu Arenguselts eesotsas kultuuri-juht Rauliga, kellel oli abiks erakordselt tore meeskond. Aitäh Taunole (Virtsu SAR), kes korraldas paatide paraadi ja merepääste demo. Suured tänud MTÜ Pärnumaa Märjad Käpad, kohvikupidajad ja esinejate toetustajad Airi, Elvira, Hellen, Anna-Pauliina ja Maris. Välitelgi ja laudade-pinkidega aitasid Margus, Sven, Timo, Vaido, Andri, Gerda, Mario ja Jüri. Üritust toetasid Lääneranna vald ja MTÜ Hanila Toetusgrupp.

Virtsus algasid Kangoo Jumps treeningud

Carina Jurs
Treener

Tegemist on uue fitnessisuunaga, mis kogub hoogu kõikjal maailmas. Selle populaarsus on lihtsasti seletatav: spetsiaalsetes saabastes treenimine pole mitte ainult tervisele kasulik, vaid ka väga lõbus. Treening aitab tugevdada erinevaid lihasgruppe, toniseerib, annab energiat ja positiivseid emotsioone. Kangoo Jumps treeningu abil saab põleda kuni 1000 kcal tunnis, mis võrdub poksi või muu jõutreeninguga.

Tänu Kangoo Jumps saabaste unikaalsetele omadustele väheneb kokkupuude kõva pinnaga 80% võrra – see aga tähendab, et põlvedele ja lülisambale langeb väiksem koormus. Tänu plüomeetria põhimõtete kasutamisele ja hüppamisele spetsiaalsetes Kangoo Jumps saabastes, ei valuta järgmisel päeval lihased.

Trenn on mõeldud kõigile, kes soovivad proovida midagi

Foto: Kaarel Kaisel

Foto: Maris Raudsepp

» uut ja lõbusat, samas saada piisava treeningkoormuse. Lisaks on Kangoo Jumps treeningul tehtavad hüpped üsna lihtsad igas vanuses inimestele, ka neile, kes pole kunagi varem spordiga tegelema. Mõned olulised tähelepanekud:

- » Tossud jäta koju, sest treeningisaapad saad kohapealt
- » Jalga pika säärega sokid või püksid
- » Trenni kestvus 1 h
- » Saapad: jala suurus 36–43 ja kehakaal 50–105 kg
- » Üks saabas kaalub 2 kg
- » Tasakaal saabastel saavutatakse paari minutiga

Treeninguid juhendab litsentseeritud instruktor Carina Jurs. Grupi maksimumaalne suurus koos juhendajaga on 18 saapa paari. Virtsus alustasime Kangoo Jumps treeningutega 3. juunil. Kuna huvi on väga suur, siis hetkel toimuvad trennid lausa kaks korda nädalas, teisipäeviti ja neljapäeviti algusega kell 19.30 Virtsu pargis.

Foto: Sölvi Männik

Suure väina püsiühenduse matk

Aimar Roomets
MTÜ Virtsu Arenguselts

8. juunil toimus Virtsus kogukonna matk suure väina püsiühenduse trassikoridoride võimalikes asukohtades. Tegemist oli kogukonna arvamuse teada saamiseks korraldatud üritusega. Huvilisi võtsid vastu eriplaneeringu koostajad Rahandusministeeriumist ja konsultatsiooniettevõttest. Plaanid ja projektid on alles väga algusjärgus ehk nii pea ei juhtu veel midagi. Inimesed tundsid muret lindude ja hüljeste pärast, aga matka korraldajad rahustasid, et selle kõige peale mõeldakse. Projekt koostatakse nii, et ühtegi maja selle projekti pärast maha ei lõhuta. Minu

sõnum ministeeriumi rahvale oli, et trass peaks kulgema võimalikult läbi Virtsu. Sest on nii palju õnnetuid asulaid, millest tee on mööda ehitatud ja koos teega lahkub asulast ka elu. Isiklikult pooldan silla variant. Selliselt, et trass kulgeks sadamani ja sadamast Majaka tänavaga kõrvuti ning kõrgepingekaablite juurest algaks sild. Sild peaks laevatatavuse tõttu olema keskelt vähemalt 30 meetrit kõrge. Arutati ka teist võimalikku sillatrassi, mis saaks alguse Alexela tankla juurest. Hoopis kolmas alternatiiv on aga tunnel.

Elame-näeme, milline püsiühendus lõpuks mandri ja Muhu vahele ehitatakse. Kogu projekti info on kättesaadav veebilehel www.püsiühendus.ee

Virtsu Merepäev 2021

Traditsiooniline Virtsu merepäev tuleb taas! Üritusel on muljetavaldav ajalugu, sest kunagist kaluritepäeva hakati korraldama juba 1967. aastal. Eelmisel aastal jäi kahjuks olude sunnil üritus ära, küll aga korraldasime põnevate veebimängudega merenädala. Sel aastal tuleme tagasi pärismaailma ja kohtume taas kord merepäeval. Põnevad tegevused nii suurtele kui väikestele toimuvad terve päeva vältel Virtsu pargis ja selle lähiumbruses. Spordivõistlused, laot, hoovikohvikud, näitus, esinejad, lasteala batuudiga jpm. Jooksev info ürituse kohta on leitav Virtsu Arenguseltsi Facebooki-lehelt, müügiplatside infot jagab kultuurijuht Raul Targamaa raul.targamaa@gmail.com

Kaitseliitlaste sündmusterohke poolaasta

Reimo Reimer
Lihula üksikkompanii pealik

2021. esimene poolaasta on läbi saanud ning käes on aeg teha lühike tagasisivaade tehtule. Taas kord saame tõdeda, et vaatamata koroonaviirusest tingitud piirangutele mahtus Lihula üksikkompanii tegevuskavasse nii väljaõppeüritusi kui kogukonnale suunatud sündmusi.

Käesolev aasta algas meie jaoks pisut tavapäratult. Tulenevalt Covid-19 piirangutest pidime jätma ära traditsioonilise Lihula üksikkompanii aastapäeva tähistamise koos bändi ja peolauaga ning lükkama selle pisut kaugemasse tulevikku. Siiski ei jäänud väärikas tähtpäev tähelepanuta ning 9. jaanuaril, Lihula üksikkompanii 96. aastapäeval, rivistati Lihula mõisamäele üles parimad kaitseliitlased ja naiskodukaitsjad. Sündmust austasid oma kohalolekuga Kaitseliidu ülem, Lääne maakaitseringkonna ülem ja Lääne maleva pealik, kes andsid kohaletulnutele üle väljateenitud ergutused.

Ka veebruarisse planeeritud tegemisi kummitasid koroonaviirusest tingitud korraldused. Lihula koolinoorte traditsiooniline tervitamine kodumaa sünnipäeval Lihula Vabadussõja mälestussamba juures, tuli asendada mälestuspärja asetamisega vähendatud koosseisus koos vallavõimu esindajatega. Traditsiooniline üksikkompanii pea-

liku aastapäevakõne kogukonnale sai siiski peetud, kuigi kuulajaid oli tavapärasest vähem. Vahetult enne uute ja veelgi karmimate piirangute kehtima hakkamist õnnestus meil korraldada üksikkompanii üldkoosolek, kus valiti uus juhatus ning algatati ajalooliste allüksuste taasloomine.

Märts, aprill ja mai olid kahjuks seltskondlikest ja kogukonnale suunatud üritustest priid, sest karmid piirangud sundisid ka meid planeeritud tegevusi ära jätma – Lihula üksikkompanii korraldatav Lääne maleva laskevõistlus „MärtsiRebane“ ning Lihula ja Metsküla noorte kotkaste ja kodutütarde kevadlaager on vaid mõni neist sündmustest, mis seekord ära jäid.

Õnneks hakkasid piirangud leevenema ja mai lõpus korraldasime Virtsus koostöös Hanila Tuletõrje Seltsi Virtsu vabatahtlike merepäästjatega mereohutuse päeva oma noortele. Lastekaitsepäeva tähistasime Lihula Gümnaasiumis, kus tutvustasime koolinoortele Kaitseliitu ja tema allorganisatsioone.

Väljaõppe poolelt on esimene poolaasta olnud igati tegus, sest üle riigi kehtestatud piirangud ei piiranud sõjalist väljaõpet, kui selle raames kõiki viiruse levikut tõkes-

ELU

» tavaid meetmeid järgiti. Lihula üksikkompanii poole aasta tegevustesse mahtus mitmeid teooria-, praktika-, aga ka laskepäevi, samuti Kaitseliidu ja Kaitseväe korraldatud väljaõppeüritusi.

Poolaasta olulisimaks verstapostiks võib pidada Lihula üksikkompanii uue struktuuri kinnitamist Kaitseliidu Lääne maleva pealiku poolt – sellega taastasime ajaloolised Lihula, Massu, Kõmsi, Kloostri ja Matsalu üksused. Kõnealuse sammuga soovime veelgi rõhutada, et oleme osa oma vastutusalas asuvatest kogukondadest. Juunis Kõmsi

Külaseltsiga sõlmitud kokkulepe on ehe kinnitus sellele, et Lihula üksikkompanii on valmis toetama kogukondi ning on avatud igakülgselt koostööle.

Eesootav suvi saab meil olema sündmusterohke – korraldame avalikkusele suunatud sündmusi ning osaleme mitmel kogukondade poolt ellu kutsutud üritusel. Väljaõppeliste tegevustega jätkame heale koolipoisile omaselt taas septembris.

Foto: Pille Murrik / erakogu

Saame tuttavaks: Lääneranna valla pere- ja psühholoogiline nõustaja Pille Murrik

Lihula tervisekeskuses on eraldi kabinet nõustajatele: seal võtavad vastu psühholoog Piret Vester, pere- ja psühholoogiline nõustaja Pille Murrik ja lastekaitse spetsialist Saima Soobard.

Meil avanes hea võimalus esitada Pillele mõned küsimused, et tema tööst rohkem teada saada.

Pille, oled Lääneranna vallas uustulnuk. Räägi, kuidas Sind on vastu võetud? Milline on sinu (esma)mulje Läänerannast?

Läänerannas elavad väga sõbralikud ja abivalmid inimesed. Minu päris esimesel Lihula-päeval, kui tulin esimest korda tutvuma Lihula, lasteaia ja oma tööruumidega tervisekeskuses, juhtus selline lugu, et mul õnnestus autoga manööverdades sõita esimeste ratastega liiva peale, mis oli jäetud parklasse peenra jaoks ning jäin sinna autoga kinni ja ei saanud sealt enam ise välja. Abivallavanem Ene Täht helistas töömeestele, töömehed tulid, vaatasid, arutasid ja leidsid kuidagi võimaluse minu auto sealt liikuma saada ja mitte keegi ei kritiseerinud ega arvustanud. Olen väga tänulik sellise kogemuse eest – see olukord tekitas kogukonnatunnet. Need on need väikeste kohtade võlud, et inimesed teavad üksteist (kelle poole pöörduda ja kust abi saada) ning on hoolimine ja märkamine.

Mille puhul täpsemalt saavad inimesed Sinu poole abi saamiseks pöörduda? Milliste küsimuste/murede korral Sind üles otsida?

Kui on küsimused, mis on seotud lapsevanemaks olemisega või lapsega või lapse käitumisega. Kuidas mingit olukorda mõista? Kui on murekoht, ei tähenda see alati, et peaks olema suur probleem. Samas ei pea ootama, et mure läheks suureks – alati saab aru pidada ja rääkida... ka muude pereprobleemide korral tasub alati pöörduda, sest kõik, mis toimub vanemate vahel, mõjutab ka lapsi.

Psühholoog ei lahenda kellegi probleeme, vaid eelkõige on see kuulamine, vaatenurkade täpsustamine – inimesed ikka ise elavad oma elu ja teevad oma valikuid.

Lastega seotud olukordades on oluline meeles pidada seda, et lastega seotud probleemide või murede puhul on võtmed alati täiskasvanute käes ja muutused algavad alati täiskasvanutest. Lapsed õpetavad meid väga palju – nad suhestuvad maailmaga rohkem nagu südame- ja pildikeeles.

Kas annaksid mõne praktilise nõuande/nipi või harjutuse, kuidas me ise saaksime oma vaimse tervise eest paremini hoolt kanda või lähedast/sõpra aidata?

Väljapuhkamine on hästi tähtis asi. Oluline on piisavalt magada.

Kui rääkida iseenda hoidmisest, siis hingamine – sügavalt sisse ja välja.

Kui on stress ja pinge, siis hakkab inimene automaatselt pindmiselt hingama. Siis on väga kasulik oskus püüda olukorda kõrvalt vaadata ja emotsioonidest välja astuda.

Kujutada end ette kinosaaali tagumises reas ja sealt olukorda hinnata – näha iseennast ja olukorda ekraanil jooksmas. Anda iseendale kõrvalt nõuandeid, mismoodi reageerida või kuidas käituda. Hästi oluline asi on veel vastutuse võtmine oma reageeringu eest teisi süüdistamata. „Mina vastutan selle eest, kuidas ma käitun.“ (Lähnen endast välja või mitte.)

Teiste puhul on oluline märgata ja hoolida. Märgates ka välja öelda see, mis muret teeb. Ei pea hakkama olukorda lahendama ega õpetama.

Kui mõnele lugejale tundub, et ta sooviks Sinuga rääkida, nõu või abi küsida, kuidas selleks kontakti saab?

Mulle saab kirjutada e-posti aadressile pille.murrik@laaneranna.ee ja helistada telefonil 50 603 367 (helistades peab arvestama sellega, et kui töötan parasjagu inimestega, siis ma ei ole telefonilt kättesaadav. Saan kõne vastu võtta ainult siis, kui parasjagu vaba olen. Sellisel juhul on hea saata sõnum.) Kirjutades, helistades või sõnumi teel saame juba kohtumise aja kokku leppida. (Juulikuus ma puhkan.)

Läänerannas olen osalise koormusega – olen lisaks täiskasvanute koolitaja ja superviisor ning seotud erinevates kõrgkoolides õpetamisega.

Lääneranna vallas on vaimse tervise hoidjad Eve Rõhu (Koonga, Varbla ja Löpe Kool), Piret Vester (Lihula Gümnaasium, Virtsu Kool ja Lihula Lasteaed) ja Pille Murrik (Lihula Lasteaed ja superviisiooni kliendid).

Täispika intervjuu Pille Murrikuga leiad Lääneranna Teataja veebilehelt ajaleht.laaneranna.ee

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

» Silva Nilb (toetused)
5649 0392,
silva.nilb@laaneranna.ee

» Saima Soobard (lastekaitse)
5663 5205,
saima.soobard@laaneranna.ee

» Koidu Kütt
5666 1230,
koidu.kytt@laaneranna.ee

» Maie Ausmeel
5886 2187,
maie.ausmeel@laaneranna.ee

» Marelle Minn
5387 6988,
marelle.minn@laaneranna.ee

Meie koolilõpetajad

Koonga Kool

Lasteaia lõpetajad

Cäroly Aunpu, Älis Tõnts, Lenna Aasväli

Põhikooli lõpetajad

Aron Annerviek, Jane Burk, Risto Iljin, Eleanora Konstabel, Kaisa Mitt ja Keitlin Suija

Fotod: Kairi Burk (lasteaed) ja Merike Pikkmets

Kõmsi Lasteaed-Algkool

Lasteaia lõpetajad

Liisa-Lotta Limberg, Säde-Lii Vokk, Karl-Romet Kais, Keira Koit, Emma Paulus, Iiris Tein, August Reinmaa ja Roosi-Ellen Reinmaa

Algkooli lõpetajad

Hanna Liseth Jõgi, Helena Caroly Kukispuu, Rego Märk, Elisabeth Carolyn Kelder, Karl Kristian Nömm ja Mirell Raja

Fotod: Annika Kukkk (lasteaiaipilt) ja Ülle Türmer

Lihula Gümnaasium

Põhikooli lõpetajad

Reno Andresson, Karl-Endrik Elmers, Fredi Jõgimar, Helena-Karmen Kamarik, Eva-Maria Kastepõld, Eliise Kolõtšev, Anna Maria Laev, Jakob Leever, Johannes Lepp, Markus Lille, Karl Murumets, Stefan-Lauri Mölder, Alvar Nikkel, Kristel Oosim, August-Melvin Pajumets, Ralf Pindis, Marleen Põld, Herman Reinumaa, Mihkel Sibul, Carmen-Katrine Särak, Laura Ulm, Mari-Liis Vendel, Robico Villers ja Jaagup Üksvärav. Klassijuhataja: Raili Linn

Foto: Eliise Lepp

Gümnaasiumi lõpetajad

Anett Aavik, Järmo Ader, Kerstin Alpius, Kevin Reidar Bachaus, Jaagup Esko, Timo Jairus, Marjana Kuldsaar, Liset Laev, Kärt Nael, Vaike Reinmaa, Maria Reks, Lii Urb, Käde Vald. Klassijuhataja: Lili Ring

Foto: Eliise Lepp

Lihula Lasteaed

1. rida vasakult:

Elisabet Kamarik, Isabel Lauren Valdmets, Emily Alpius, Kertu Litau, Mia-Liisa Sarv, Mai-Kättriin Mölder, Eliise Arula, Annaliisa Morševitski, Annabel Ilmoja, Heleene Leemets, Liisbeth Rand, Gertu Hailey Valdmets

2. rida vasakult:

Mattias Idvani, Daniel Tänavots, Tarvi Tiidussalu, Johannes Raud, Markus Veskimäe, Randar Sildre, Romet Tšorni, Jan-Robin Luik, Robert Lehtpuu, Keron Kamarik, Kaarel Maiko Tšekenjuk. Pildilt puudub Kairon Omar Ploomipuu

Foto: Ain Saare

Lihula Muusika- ja Kunstikool

Meriel Vahula (viul), Carmen-Katriine Särak (kunst), Kevin Leemets (kitarr)

Foto: Helerin Leemets

Lõpe Kool

Lasteaia lõpetaja Andre Kivila

Põhikooli lõpetajad

Kertu Kangur, Jaana Klaas ja Argo Luur. Klassijuhataja Sirje Kaska

Fotod: Merike Pikkmets

Metsküla Algkool

Tormi Ulm, Oliver Viil. Klassijuhataja Pille Kaisel

Foto: Kaarel Kaisel

Varbla Kool

Lasteaia lõpetajad

Armin Adler, Eva Schapel, Elsa Heleene Elizabeth Hale, Remo Adler, Mirjam Arusalu, Annabel Reeder, Kärolin Suursiim

Põhikooli lõpetajad

Aaron Laius, Gregor Meriorg, Kateriin Schär, Marie-Eliise Sutt ja Rasmus Vallimäe. Klassijuhataja Kersti Vassiljeva

Fotod: Monika Hale

Virtsu Kool

Lasteaia lõpetajad

Luisa Reeps, Rico Laht, Riko Rasmus Rahkema ja Romec Vatter

Põhikooli lõpetajad

Mari Ann Isak, Helena Kann, Laura Kann, Ardo Nelis, Geron Noor, Andri Puuri, Sten Soomre, Keitlyn Suur ja Maia Vatsfeldt

Fotod: Reelika Borman (lasteaed) ja Virtsu Kool (veebileht)

Fotol Lääneranna Vallavalitsuse kingitus gümnaasiumilõpetajatele - "Lihula mark"
Foto: Raahel Apsalon

Lääneranna Vallavalitsuse otsused

Lea Heinsoo
Sekretär-registripidaja

Periodil 10. mai – 10. juuni 2021 toimus viis Lääneranna Vallavalitsuse istungit. Lisaks toimingutele, nagu sissetulekust sõltuvate sotsiaaltoetuste määramine, maksimine, huvihariduse ja huvitegevuse toetuste eraldamine, hooldaja ja hooldajatoetuse määramine ja maksimine, hooldamine hoolekandeesutuses, koduteenuse osutamine, lapsehoiuteenuse osutamine, eluruumi kohandamise kulude hüvitamine, maaüksuste sihtotstarvete ja koha-aadresside määramine ja korrastamine, projekteerimistingimuste määramine, ehitus- ja kasutuslubade väljastamine, puurkaevu asukoha kooskõlastamine, korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest vabastamine, jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise taotluse rahuldamata jätmise, jäätmete ühise kogumismahuti kasutamine, hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine, otsustati järgmist:

- » Muudeti 22.03.2010 Saulepi Külaselts MTÜga sõlmitud rendilepingu nr 07/2010 punkti 1.2 järgmises sõnastuses „Leping jõustub selle allkirjutamise momendist ja kehtib kuni 01. mai 2026“. Vallavanemal allkirjastada Saulepi Külaselts MTÜ 22.03.2010 sõlmitud lepingu 07/2010 Lisa 2 lepingu tähtaja muutmiseks.
- » Lääneranna Vallavalitsuse 12.11.2020 korraldusega nr 848 „Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine (Saueaugu)“ tagastati Urmo Jürisoole õigusvastaselt võõrandatud Saueaugu nr 51 talu maa taastamiseks eraomandina Piha külas 9424 m² suurune Saueaugu maaüksus. Maa-ameti katastri registriosakond saatis Lääneranna Vallavalitsusele teavituse, milles peeti vajalikuks enne Saueaugu katastriüksuse omandisse andmist katastriüksus moodistada. Katastrimöödistamise käigus täpsustus Saueaugu maaüksuse piir ja suurus. Saueaugu maaüksuse möödistamisel saadud piirandmete järgi on tagastatava maa pindala 9731 m², mis ei ole kooskõlas Lääneranna Vallavalitsuse 12.11.2020 korralduses nr 848 märgitud tagastatava maa pindalaga. Urmo Jürisoo ja Lääneranna Vallavalitsuse esindaja on nõustunud tagastatava maa piiridega, allkirjastades Saueaugu katastriüksuse piiriprotokoll. Eeltoodu alusel andis Lääneranna Vallavalitsus korralduse: Muuta Lääneranna Vallavalitsuse 12.11.2020 korralduse nr 848 „Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine (Saueaugu)“ punkti 1, asendades selles maaüksuse pindala „9424 m²“ maaüksuse pindalaga „9731 m²“.
- » Enefit Connect OÜ esitas Lääneranna Vallavalitsusele avaldused, millest taotletakse sideehitiseletalumiskohustuse kehtestamist Tõusi külas asuval Tõusi 3 kinnisasjal, Side kinnistul ja Helmkülas asuval reformimata riigimaal katastritunnusega 43001:001:0747. Uue sideehitise ehitamine kavandatakse vastavalt tööprojektile „Passiivse elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamine, Tõusi ja Helmküla külas, Lääneranna vallas, Pärnu maakonnas“. Lääneranna Vallavalitsus andis tööprojektile tingimusliku kooskõlastuse ja korralduse, seada tähtajatu sundvaldus Enefit Connect OÜ (registrikood 16130213) kasuks Lääneranna vallas Tõusi külas asuval Tõusi 3 ja Side kinnistul ning Helmkülas asuval kinnistamata maal katastritunnusega 43001:001:0747.
- » Enefit Connect OÜ taotleb Lääneranna Vallavalitsusel isikliku kasutusõiguse omandamist tehnovõrgu talumiskohustuse kehtestamiseks sideehitise kaitsevööndis Lääneranna vallale kuuluvatel järgmistel kinnisasjadel: Spordiplatsi kinnistul 132 m² suurusel maa-alal, Sisaliku kinnistul 190 m² suurusel maa-alal, Vallapargi kinnistul 4 m² suurusel maa-alal, Katlamaja kinnistul 283 m² suurusel maa-alal, Külapargi kinnistul 44 m² suurusel maa-alal, Tolliliiva kinnistul 142 m² suurusel maa-alal, Tõusi veejaama kinnistul 12 m² suurusel maa-alal, Vallamaja kinnistul 6 m² suurusel maa-alal. Nimetatud kinnistud on Lääneranna valla ainuomandis. Vallamaja kinnistu kaasomandist 203/2868 kuulub Pärnu Majandusühistule ja 2665/2868 kaasomandist kuulub Lääneranna vallale. Nõustuti Enefit Connect OÜ kasuks isikliku kasutusõiguse seadmisega Lääneranna vallale kuuluvatel kinnisasjadel sideehitise kaitsevööndis.
- » Kinnitati Lihula spordihoones müüdavate teenuste hinnad alljärgnevalt: karastusjookide, maiustuste, suupistete jms ning lisatarvikute müük, juurdehindlusega kuni 100%. Lääneranna Spordikooli direktorit volitati kehtestama teenustele konkreetse hinna.
- » Lääneranna valla eelarvest eraldati toetuseid alljärgnevalt: MTÜ Vatla Külaselts projektitoetust projektile „Kultuur Vatla mõisa kompleksis“ 3700 eurot, MTÜ Virtsu Arenguselts projektitoetust projektile „Pere-Merepäev 2021“ 1200 eurot, EELK Karuse Margareeta kogudus projektitoetus projektile „Pööriöö“ 400 eurot, Eesti Apostlik Õigeusu Kirik MTÜ projekti omaosaluse toetust projektile „Kellatorni kiivriosa restaureerimine, II etapp“ 6000 eurot ja MTÜ Kömsi Külaselts projektile „Põnev perepäev Kömsil 06.06.2021“ 550 eurot. Toetuse saajatega sõlmitakse leping.
- » Anti luba korraldada Virtsu Arenguselts MTÜ-l 29. mail 2021. a Virtsu alevikus Virtsu linnuse juures ja kalasadamas avalik üritus „Pere-merepäev 2021“ ja Lihula Kultuurimajal 30. mail 2021. a Lihula linnas mõisamäel avalik üritus „Lihula kevadlaul“. Ürituste korraldajatel tuleb järgida sündmuse toimumise ajal Vabariigi Valitsuse kehtestatud nõudeid ja piiranguid.
- » Määrati SA Lääneranna Hoolekanne nõukogu liikmeks viieks aastaks alates 25. maist 2021. a tema eelneval nõusolekul Karoliina Post.
- » Lääneranna Vallavalitsus korraldas riigihanke viitenumbriga 235126 „Vatla kergliiklustee ehituse I etapp. Aluskihtide ehitus koos täiendava lõigu projekteerimistööga“. Tähtajaks esitati e-riigihangete keskkonnas kolm pakkumust. Kõik pakkumused tunnistati hanke alustingimustele vastavaks. Pakkumuste hindamise kriteeriumiks oli madalam hind. Hanke edukaks pakkumuseks tunnistati ühispakkujate Aktsiaselts TREF Nord (10217746) ja VALICECAR OÜ (11102086) pakkumus maksumusega 120 466,05 €. Eduka pakkujaga sõlmitakse hankeleping peale kümnepäevase ooteaja möödumist.
- » Lääneranna Vallavalitsus korraldas avatud hankemenetlusega riigihanke viitenumbriga 234086 „Lihula mõisa peahoone katusekarniisi ja korstnate avariitehnilised tööd“. Tähtajaks esitati e-riigihangete keskkonnas kaks pakkumust. Mõlemad pakkumused tunnistati hanke alustingimustele vastavaks. Pakkumuste hindamise kriteeriumiks oli madalam hind. Hanke edukaks pakkumuseks tunnistati hanke alusdokumentides määratud pakkumuse hindamise kriteeriumide alusel osaühingu Scandec Ehitus (11730552) pakkumus maksumusega 97 308,09 €. Anti nõustumus eduka pakkujaga hankelepingu sõlmimiseks peale kümnepäevase ooteaja möödumist.
- » Muudeti Lääneranna valla 2021. a hankeplaani ja lisati avatud hankemenetlusega riigihange „Lihula mõisa viinaaida renoveerimine kogukonna käsitöökojaks ja

- muinsuskaitse teabekeskuseks. Projekterimis-ehitus-tööd" eeldatava maksumusega 450 000 €. Hanketeate avaldamise ajaks määrati mai 2021. Hanke korraldamise ja hankelepingu täitmise eest vastutavaks isikuks määrati Rein Kruusmaa.
- » Lääneranna Vallavolikogu algatas 21.03.2019 otsusega nr 130 Hõbesalu küla Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistute detailplaneeringu koostamise. Planeeringu eesmärk on igale kinnistule elamu ja ühe abihoone planeerimine. Otsusega võeti vastu Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistute detailplaneeringu lähtesisukohad, mille kohaselt on detailplaneeringuga lahendatavate ülesannete hulgas juurdepääsu planeerimine ja kallasrajale avaliku juurdepääsu võimaluste selgitamine planeeringualal või selle lähiümbruses. Alustati Lääneranna vallale isikliku kasutusõiguse omandamisega järmistel kinnistutel: Männituka, Kadakatuka ja Admiral. Isikliku kasutusõiguse omandamise tingimused on leitavad Lääneranna valla elektroonilisest dokumendiregistrist www.laanerannavald.ee/dokumendiregister.
 - » Kinnitati Lääneranna Muuseumide nõukoda järgmise koosseisu: Tiina Lobja - Lihula Kultuurimaja juhataja; Heiki Pärdi - Eesti Vabaõhumuuseumi teadusdirektor; Anton Pärn - SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumide juhataja ja Eesti Muuseuminõukogu esimees; Jüri Mõniste - Hanila Muuseumi Seltsi esindaja; Kaja Lotman - Lääneranna Vallavolikogu esindaja; Meelis Malk - usuorganisatsioonide esindaja; Ülla Paras - MTÜ Keskaegne Lihula esindaja; Ene Täht - Lääneranna Vallavalitsuse esindaja; Helle-Triin Hansumäe - Muinsuskaitseamet Hiiu-Lääne-Pärnu-Saare regiooni Pärnumaa nõunik. Tunnistati kehtetuks Lääneranna Vallavalitsuse 26. novembri 2020 korraldus nr 906 „Lääneranna Muuseumide nõukoja kinnitamine“.
 - » Avaldati tänu ja tunnustati ning anti Lääneranna Vallavalitsuse tänukiri Ade Pääbole juubelisünnipäeva puhul ja kohusetundliku töö eest Lääneranna Vallavalitsuses, Anne Ööpikule juubelisünnipäeva puhul ja kauaaegse aktiivse alushariduse edendamise eest Lääneranna vallas, Lily Kocinsile juubelisünnipäeva puhul ja suure panuse eest Lääneranna valla kultuuri ja haridusse, Margarita Öuemaale suure panuse eest Lääneranna valla õpilaste ja lapsevanemate toetamise ja nõustamise, Marika Peksarile südamega tehtud töö eest Kõmsi Lasteaed-Algkoolis ja seoses 35. tööjuubeli täitumisega ning Maret Orulepale südamega tehtud töö eest Kõmsi Lasteaed-Algkoolis direktori ja õpetajana.
 - » Keskkonnaamet edastas oma kirjaga Lääneranna Vallavalitsusele teate, et on võtnud menetluse Aktsiaseltsi Torf (registrikood 10076240) taotluse Kõverdama II turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloa saamiseks ning on algatanud keskkonnamõju hindamise, milles palub esitada kohaliku omavalitsuse üksusel arvamus keskkonnaloa taotluse kohta. Aktsiaselts Torf taotleb keskkonnaluba Kõverdama maardlas Kõverdama II turbatootmisala mäeeraldisele vähelagunenud ja hästilagunenud turba kaevandamiseks. Taotletav ala ümbritseb olemasolevat Kõverdama turbatootmisala. Taotletava mäeeraldise pindala on 150,38 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 158,96 ha. Taotletav kaevandamisloa kehtivusaeg on 30 aastat ning maavara soovitakse kasutada aianduses. Keskkonnauuringute vajadus tuleb selgitada KMH programmi koostamise käigus. Lääneranna Vallavalitsus on arvamusel, et Kõverdama II turbatootmisala keskkonnaloa taotluse menetluses tuleb kindlasti hinnata kavandatava kaevandustegevuse mõju lähedal asuvate kaevude joogivee kvaliteedile ning hinnata ulatust, kui kaugelt võib kanduda kaevandusest tulenev müra ning kaevandustegevusega kaasnev tolmu. Lisaks eelnevale on oluline arvestada turbatootmisala ümberkaudsete elanike ning kohaliku kogukonna arvamusega turbatootmisala laienemise osas.
 - » Otsustati suunata avalikule väljapanekule Kadariku ja Matsi sadamale kohanime määramise korralduse eelnõu.
 - » Lääneranna Vallavalitsus korraldas väikehanke Kõmsi rahvamaja ATSi projekterimiseks ja paigaldamiseks. Väikehanke viidi läbi e-hankena riigihangete registris, kus tähtajaks esitati kolm pakkumust. Odavaima pakkumuse maksumus ületab hanke eeldatavat maksumust. Lõpetati ostumenetlus ja tunnistati edukaks Forus Security AS (10622346) pakkumus maksumusega 12 900 €, lisandub käibemaks. Eduka pakkujaga sõlmitakse töövõtuleping ostumenetluse tingimustel.
 - » Lääneranna Vallavalitsus korraldas väikehanke „Metsküla kooli laiendamine ja ümberehitus. Projekterimistöö“. Väikehanke viidi läbi e-hankena riigihangete registris, kus tähtajaks esitati kolm pakkumust. Pakkumusi hinnati maksumuse alusel. Lõpetati ostumenetlus ja tunnistati edukaks KBT Ehitusprojekt OÜ (11507185) pakkumus maksumusega 12 600 €, lisandub käibemaks. Eduka pakkujaga sõlmitakse töövõtuleping ostumenetluse tingimustel.
 - » Muudeti Lääneranna Vallavalitsuse 13.05.2021 korralduse nr 381 „Projektitoetuste eraldamine“ punkti 1.2.1 alljärgnevas sõnastuses: MTÜ Virtsu Arenguselts projektitoetust projektile „Pere-Merepäev 2021“ 1080 eurot. Sõlmitakse lepingu muudatus MTÜ-ga Virtsu Arenguselts.
 - » Koonga Kogukond MTÜ-le anti tähtajatult kasutusse katastriüksusel 33404:002:0103, aadressiga Valla, Koonga küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond, u 4700 m2 maa-ala. Vallavanemal sõlmida Koonga Kogukond MTÜga vallavara tasuta kasutamise lepingu lisa.
 - » Lääneranna vallas Lihula linnas asuval Mäe tn 2 katastriüksusel (katastritunnus 43001:001:0866) asub aiama ja kuur; Lääneranna vallas Lihula linnas asuval Tööstuse tn 1 katastriüksusel (katastritunnus 43001:001:0872) asub laut; Lääneranna vallas Kirbla külas Matsiantu katastriüksusel (katastritunnus 43001:001:0752) asuvad kaks kuuri, mille viimased omanikud ei ole Lääneranna Vallavalitsusele teada. Algati peremehetu ehitise hõivamise menetlus, et selgitada välja nende ehitiste peremehetus. Ehitiste hooldajaks määrati Lääneranna Vallavalitsus, ehitiste arvelevõtmise ehitisregistris korraldab Lääneranna Vallavalitsuse ehitusspetsialist. Teade hõivatavate ehitiste, nende asukoha ning viimase teadaoleva omaniku kohta avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes Pärnu Postimees.
 - » Pikendati MTÜ Kirivöö projektitoetuse tähtaega kuni 31.05.2022.
 - » Anti luba korraldada Kaitseliidu Lääne maleval 12. juunil 2021. a avalik üritus „Kaitseliidu Lääne maleva Lihula üksikkompanii sõjaline väljaõpe“, Varbla Rahvamajal 5. juunil 2021. a avalik üritus „Mõnus suvesimman“, MTÜ-l Kõmsi Külaselts 6. juunil avalik üritus „Põnev perepäev“ ja Lihula Kultuurimajal 22. juunil 2021. a avalik üritus „Lihula jaanik“.
 - » Kehtestati Lihula spordihoone hinnakiri alates 10.06.2021 järgmiselt: Spordisaal (½ saali) 60 min – 1x 20 eurot, 1x nädalas ja 4 nädalat 18 eurot, 1x nädalas või rohkem ja 4 nädalat 17 eurot, 1x nädalas, 12 nädalat 16

- » eurot, 2x nädalas või rohkem ja 12 nädalat 15 eurot. Joo-gasaal – 1x 8 eurot, 1x nädalas ja 4 nädalat 7 eurot, 1x nädalas või rohkem ja 4 nädalat 7 eurot, 1x nädalas 12 nädalat 6 eurot, 2x nädalas või rohkem ja 12 nädalat 6 eurot. Jõusaali 10x pilet (kehtib kolm kuud) 20 eurot, 1 kuu pilet 20 eurot, 3 kuu pilet 45 eurot, 1x pilet 3 eurot. Lääneranna valla õpilastele vanuses 13–19 tasuta (õpi-laspileti esitamisel). Saun – reedeti kell 17–22 spordi-hoone külastajatele tasuta, teistel aegadel (rent ette-tellimisel), esimene tund 20 eurot, iga järgnev tund 10 eurot. Riietusruumi ja duši kasutus – täiskasvanud 2 eurot, õpilased tasuta. Tunnistati kehtetuks Lääneranna Vallavalitsuse 28. jaanuari 2021 korraldus nr 72 „Lihula spordihoone teenuste hinnakirja kehtestamine”.
- » Otsustati sulgeda ajutiselt 10.–25.06.2021 lähikontak-tide vältimiseks ja koroonaviiruse epideemilise leviku tõkestamiseks Lihula Lasteaed.
- » Õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise ja kompenseerimise Pärnu maakonnakomisjoni otsustega on Taga-Täpsi A-1 talu maa (üldpindala 27,15 ha, endine kinnistu nr 4052, toimik nr 09836) 1/3 osa suhtes ja Selja-Jüri X talu maa (üldpindala 21,74 ha, endine kin-nistu nr 8517, toimik nr 09837) 1/9 osa suhtes tunnis-tatud omandireformi õigustatud subjektiks Lydia Atter-ton, kes taotles varade täielikku kompenseerimist. Alustatakse nimetatud talude maade kompenseerimise menetlust.
- » Lääneranna vallas Pikavere külas asuvat eraomandis olevat Kalda kinnistut (katastritunnus 33404:003:0024,) läbib kohalik Kalda tee teeregistri numbriga 3340109. Kalda tee on määratud avalikuks kasutamiseks Koonga Vallavolikogu 10.11.2016 määrusega. Tee avalikuks kasutamiseks on 17.11.2005 sõlmitud kinnistu omani-kuga eratee avaliku kasutamise leping, mis lõpeb 31.12.2025. Lääneranna vald soovib jätkata Kalda tee avalikku kasutamist pärast lepingu lõppemist. Kokku-leppel kinnistu omanikuga omandatakse Kalda tee ava-likuks kasutamiseks vajalik ligikaudu 965 m² suurune osa Kalda kinnistust järgmistel tingimustel: Lääne-ranna Vallavalitsus tasub kinnistu omanikule 0,28 eurot omandatava katastriüksuse maa ühe ruutmeetri eest. Täpne katastriüksuse pindala selgub pärast maa-
- korraldustoiminguid ja katastriüksuse registreerimist maaregistris.
- » Kinnitati OÜ Lihula Soojus 2020. majandusaasta aru-
anne, mille järgi on majandustegevuse kasum 8682 eurot.
- » Antakse tüürile Lääneranna valla omanduses olev sot-siaaleluruum aadressil Keskuse tee 9-1, Kömsi küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond, arvestusliku pinnaga 17,3 m². Üürnikuga sõlmitakse tähtajaline üürileping perioodiks 14.06–14.12.2021.
- » Detailplaneeringust huvitatud isik Martin Vester esitas 08.04.2021 detailplaneeringu algatamise taotluse materjalid Lääneranna valla, Saastna küla, Kurendi kinnistule (katastritunnus 41101:001:0581; pindala 8,66 ha; sihtotstarve 100% maatulundusmaa) sooviga algatada detailplaneering Kurendi kinnistule ehitusõi-guse määramiseks. Kurendi kinnistu on vana talukoht, mis asub Matsalu rahvusparki maa-ala piiranguvööndis ja osaliselt Natura 2000 kaitsealade võrgustikus, kus kehtib kaitse-eeskiri, mille kohaselt on rahvus-pargi valitseja Keskkonnaamet. Planeeritavale alale on juurdepääs Ridase-Saastna teelt. Otsustati algatada detailplaneering Kurendi kinnistule ehitusõiguse ula-tuse, tehnovõrkudega varustamise põhimõtete ning keskkonnakaitse, haljastuse ja heakorra tingimuste määramiseks. Jätta algatamata Kurendi talukoha väl-jaehitamiseks kavandatavate tegevuste keskkonnamõju hindamine, kuna planeeritakse hoonestuse püstitamist ühe kinnistu hoovialal, kus tuleb arvestada Matsalu rahvusparki valitseja ehk Keskkonnaameti tingimuste ja seisukohaga, et kavandatavate lokaalsete tegevuste elluviimisel ei kaasneks inimtegevuse tulemusel eba-soodsat mõju keskkonnaseisundile ja looduslikele aladele.
- » Lääneranna Vallavolikogu päevakorda esitati kuusteist eelnõud.

Kõik Lääneranna Vallavalitsuse avalikud dokumendid on leitavad Lääneranna Vallavalitsuse elektroonilisest doku-mendiregistrist www.laanerannavald.ee/dokumendireg-ister.

Lääneranna Vallavolikogu otsused

Merike Ehasalu
Sekretär-registripidaja

10. juunil 2021 toimus Lääneranna Vallavolikogu 44. istung, kus osales 20 vallavolikogu liiget. Päevakorda kinnitati 14 punkti. Vastu võeti 2 määrust ja 9 otsust.

- » Kinnitati Lääneranna valla 2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne.
- » Kinnitati osaühing Lihula Soojus põhikiri ja suurendati osaühing Lihula Soojus osakapitali rahalise sissemakse teel summas 35 000 (kolmkümmend viis tuhat) eurot, mille tulemusena suureneb osaühing Lihula Soojus osakapital 58 244 (viiskümmend kaheksa tuhat kaks-sada nelikümmend neli) euron.
- » Muudeti Lääneranna Vallavolikogu 17.01.2019. määruse nr 45 „Puuetega inimeste eluaseme füüsilise kohandamise kord“ § 6 lõikeid 1, 2, 3 ja 5 ning tunnistati kehtetuks § 9 lõige 5.
- » Otsustati anda Eesti Põllumaa OÜ-le luba Kase-Marika (katastritunnus 33404:002:0186) ja Jürna (katastritun-nus 33404:001:0069) kinnisasja omandamiseks.
- » Otsustati määrata Mereäärse tee avalikult kasutatavaks erateeks järgmistel katastriüksustel:
- » Siimu (katastritunnus 86301:004:0162), Võrgu-aia (katastritunnus 86301:004:0161), Sadama (katastritunnus 86301:004:0166), Kadastiku (katastritunnus 86301:004:0476), Kadariku (katastritunnus 86301:004:0475), Kiviaia (katastritun-nus 86301:004:0250), Tislari (katastritun-nus 86301:004:0248;), Tislari (katastritun-nus 86301:004:0410), Teeveere (katastritunnus 86301:004:0254), Kopli (katastritunnus 86301:004:0481), Kasela (katastritunnus 86301:004:0249), Kasemäe (katastritunnus 86301:004:0412), Nõlvaku (katastritun-nus 86301:004:0281) ja Mäelt (katastritunnus 86301:004:0279).
- » Otsustati omandada Lihula linnas, aadressil Lasteaia 4 asuva kortermaja (katastriüksus 41201:004:0061) kor-terid nr 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12 hinnaga üks euro korter.
- » Otsustati võtta pärandina vastu Lihula linnas, Jaama 22 asuva kortermaja (katastriüksus 41201:005:0053) kor-terid nr 3, 4 ja 5.
- » Otsustati võõrandada hinnaga 1 euro Koonga külas asuv Ühistöö kinnisasi (kinnistu nr 14594550, katastritunnus 43001:001:0258, pindala 2,52 ha, sihtotstarve maatulun-

dusmaa) Sihtasutusele Lääneranna Hoolekanne.

- » Otsustati algatada Matsi küla Matsi kinnistu (86301:001:0405) ja Maria kinnistu (86301:001:0407) detailplaneering. Planeeringu eesmärk on Maria ja Matsi kinnistute jagamine ja ehitusõiguse ulatuse määramine ning ranna või kalda ehituskeeluvööndi vähendamine ja maa sihtotstarvete muutmine.
- » Otsustati vastu võtta ja suunata avalikule väljapanekule Hõbesalu küla Sadamakalda (83301:001:0275), Sadama-

salu (83301:001:0276), Kadakatuka (83301:001:0277) ja Männituka (83301:001:0278) kinnistu detailplaneering.

- » Otsustati moodustada Lääneranna valla territooriumil 2021. aastal toimuvaks Lääneranna Vallavolikogu valimiseks üks valimisringkond ja määrati Lääneranna Vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvuks 21.

Lääneranna Vallavolikogu järgmine Istungi toimumisaeg avaldatakse Lääneranna valla veebilehel www.laanerannavald.ee

Lihula Gümnaasiumi ja Koonga vanadekodu teemal

Andres Hirvela
Lääneranna vallavanem

Juhtimisotsuste läbipaistvuse huvides puudutan artiklis paari teemat, mis on viimasel ajal rohkem arutluse all olnud ja enim kirgi kütnud.

Arvestades ajavahemikku, mis jääb kirjutamise ja valla infolehe ilmumise vahele, võib lehe ilmudes sündmuste käik juba oluliselt muutunud olla. Loomulikult ei muuda see asjade olemust – aga valla selgitus, miks asjaolud just nii on, kulub kõigile lugejatele igal juhul ära.

Lihula Gümnaasium

Esmalt sooviksin selgitada tekkinud olukorda Lihula Gümnaasiumi rekonstrueerimise ümber. Seis on selline, et eelarves on 2 049 000 eurot. Oleme küsinud seisukohta kooli juhtkonnalt ning oma arvamuse on avaldanud ka hoolekogu. Maja ehitusaasta on 1964. Reaalselt on olemas nn Co2-raha. Samas on aga leping Haridusministeeriumiga 1,5-miljonilise rekonstrueerimistoetuse üle alles läbirääkimiste järgus. Oleme pidanud kolm läbirääkimiste voo ning volikogu esimees on suhelnud ministriga ja sättinud sõnastust, kuid allkirjastamiseni pole veel jõutud.

Probleemiks on see, et raha eraldus on seotud koolivõrgu rekonstrueerimisega ja soovitakse gümnaasiumihariduse üleandmist riigile, jättes valla osaks jätkusuutliku põhikoolivõrgu ülalpidamise. Maakeeli tähendaks see, et Lihula Gümnaasiumist saaks Lihula Põhikool. Ka tuletati meelde seda, et sellist varianti pakuti juba Lihula vallale lubadusega uus koolimaja ehitada, aga vald olevat keeldunud. Praegu sellist raha neil enam pakkuda pole. Gümnaasiumi ülalpidamist ei saa omavalitsusele keelata, aga vahendid selleks tuleb leida ise. Olukord pole just lihtne. Võin aga vallaharvale kinnitada, et praegune vallavõim seisab gümnaasiumihariduse jätkumise eest ja teeb omaltpoolt kõik, et see nii ka jääks. Valik on põhimõtteliselt kahetine: kas ehitada uus maja (kuhu?, kui suur? mis maksab?) või rekonstrueerida vana. Valla investeeingutest on suure tüki võtnud Lihula Spordihoone.

Kuigi uue maja soov on suur, siis esmalt tuleks inseneridel ja arhitektidel üle vaadata ja hinnata vana maja võimalused. Samuti eeldab see samm paralleelselt kooliga ruumivajaduse paikapnemist. Alles siis saab koos arhitektidega

leida optimaalseima lahenduse uue ja vana maja ning valla võimaluste vahel. Kui võtta kinnisideeks uus maja, siis võib see vastavalt valla võimalustele lükkuda väga kaugele tulevikku ja arvestama peab ka seda, et see pole ainus objekt, mis investeeinguid vajab.

Koonga vanadekodu

Teine kirgi kütnud teema on vanadekodu ehitus Koongasse, mis puudutab rohkem küll kohalikku rahvast. Lõpuks on volikogu saanud vajaliku informeerituse, kuidas on õige edasi minna. Täna seaks päevaks on seis selline, et praegune võimuliit on vastu Koonga lasteaia hoone lammutamisele. Selleks puudub vajadus, see oleks lisakulu ning lihtsam ja odavam on ehitada tühjale kohale. Juunikuisel volikogu istungil eraldasime ehituseks uue maatüki hoone kõrval. Põhjenduseks on optimaalne lahendus kogukonnale, hoolusteenuse vajadus kohapeal ning töökohtade võimalus. Kui tehnopargi rajamiseks Lihulas kulutasime pea miljoni ning saime teed ja torud, aga nüüd soovime lammutada pea 800-ruutmeetrise pinnaga hoone, pakkumata seda ettevõttele, on igast kandist ebamõistlik ja väga raskesti seletatav kohalikule rahvale.

Me pole kordagi seadnud kahtluse alla kohalike eakate vajaduse paremate tingimuste järele. Uus hoone võinuks valmida tänavu 31. maiks, nagu taotluses algselt kavandatud. Toetuse allikas pole kuskil kirjas, et alustama peab lammutamisest. See võib jääda ka viimaseks tööks, kui muud targemat selle hoonega teha pole. Õeldud on, et hoone peab olema lõpparuande esitamise ajaks kasutusest väljas ja siin on variantideks lammutamine või müümine erasektorile. Sooviks edu SA Lääneranna Hoolekandele hanke korraldamisel, finantseerimise ja ehitaja leidmisel. Pikendatud valmimistähtajani on napilt aasta ja mõni kuu.

Eks karisid ole veelgi, sest ehitushinnad muutuvad nädalatega, rääkimata pikemast ajast, aga loodame, et SA Lääneranna Hoolekanne saab väljakutsetega hakkama, sest hoolekandeaustus Koonga kandis on lausa hädavajalik.

Kaunist alanud suve!

Soovin meile kõigile rohkelt koostöövalmidust ja üksteisemõistmist!

LIHULA KULTUURI- JA SPORDIPÄEVAD

07.08-15.08.2021

Täpsem info kultuur.laaneranna.ee või

Detailplaneeringud

Kaire Koitne
Planeeringu- ja arenduspetsialist

Matsi ja Maria kinnistud Matsi külas

Lääneranna Vallavolikogu 10.06.2021 otsusega nr 271 algatati detailplaneering ja kinnitati lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Matsi külas Matsi ja Maria kinnistutele.

Planeeritav ala asub Matsi puhkeala ja sadama lähedal, Liivi lahe ja Vana-Matsi tee vahelisel rannaalal. Maa-ala suurus on ligikaudu 2,0 ha. Matsi ja Maria kinnistud on hoonestatud, seal paiknevad olemasoleva puhkeasutuse majad.

Detailplaneeringu eesmärk on Maria kinnistule (86301:001:0405) ja Matsi kinnistule (86301:001:0407) ehitusõiguse ulatuse määramine ja ehituskeeluvööndi vähendamine, sihtotstarvete muutmine ja nende kahe kinnistu maa-ala jagamine neljaks krundiks.

Detailplaneeringuga soovitakse kruntidele kavandada ehitusõigust täiendavate majutus- ja abihoonete püstitamiseks ning olemasolevate hoonete laiendamiseks üle 33% esialgselt mahust. Planeeritakse krundi asukohast lähtuvalt hoonete arhitektuurid, kujunduslikud ja ehituslikud tingimused, mis sobivad ümbritseva keskkonnaga, määratakse tehnovõrkude ning -rajatise asukohad, haljastuse ja heakorrasuse põhimõtted.

Täna kehtiva Varbla Vallavolikogu 11.11.1999 määrusega nr 1 kehtestatud Varbla valla üldplaneeringu kohaselt asuvad Matsi ja Maria kinnistu hajaasustusalal. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala valgel alal ehk maakasutuse sihtotstarvet senisest ei muudeta ja selle muutmist ei piirata.

Detailplaneeringu eesmärk eeldab kehtiva üldplaneeringu muutmist ehituskeeluvööndi vähendamise osas.

Detailplaneeringu algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal on vaja koostada topo-geodeetiline mõõdistus, kuid täiendavaid uuringuid pole vaja. Kui uuringute vajadus selgub protsessi käigus, siis tuleb need teha ja lisada detailplaneeringu materjalidele.

Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistud Hõbesalu külas

Lääneranna Vallavolikogu 10.06.2021 otsusega nr 272 võeti vastu Hõbesalu küla Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistute detailplaneering, mis on koostatud LOOB Projekt OÜ poolt (töö nr AP-309/1).

Planeeritava ala suurus on 1,6 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, kõik kinnistud on hoonestamata. Juurdepääs alale on Audru-Tõstamaa-Nurmsi riigimaanteelt avalikult kasutatava Polümeeri tee kaudu.

Nimetatud detailplaneeringu eesmärk on neljale kinnistule elamumaa sihtotstarbe ja ehitusõiguse ulatuse määramine üksikelamu ja abihoonete ehitamiseks, tehnovõrkude ja juurdepääsute planeerimine ning ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku tegemine.

Detailplaneeringu alusel on Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistutele lubatud püstitada üks 2-korruseline ükselamu kõrgusega kuni 11 m ja üks 1-korruseline abihoonete kõrgusega kuni 5 m. Kõikidel nendel kinnistutel võib olla hoonete alune pindala kuni 400 m², mille ulatuses taotletakse ehituskeeluvööndi vähendamist.

Kurendi kinnistu Saastna külas

Lääneranna Vallavalitsuse 09.06.2021 korraldusega nr 462 algatati detailplaneering ja kinnitati lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju hindamine Saastna külas Kurendi kinnistule.

Planeeritav ala asub Matsalu rahvuspargi maa-alal ja koosneb Kurendi kinnistust (41101:001:0581) ning lähialast, mille suurus on ligikaudu 9,0 ha.

Matsalu rahvuspargis kehtib kaitse-eeskiri, mille kohaselt on rahvuspargi valitseja Keskkonnaamet, kes on käesolevad lähteseisukohad kooskõlastanud 07.05.2021.

Kurendi kinnistul asub vana talukoht, kus täna paikneb 2-korruselise elamu. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Kurendi kinnistule ehitusõiguse ulatuse määramine talumajapidamise lõplikuks väljaehitamiseks.

Vastavalt täna kehtivale Lihula valla üldplaneeringule on Matsalu rahvuspargi alal uute hoonete püstitamisel detailplaneeringu koostamise kohustus. Matsalu rahvuspargi maastike kultuuripärandi kaitse-eesmärk on säilitada külades asustusstruktuur ja ajalooline maakasutus, mis tähendab ehitamise lubamist eelkõige varem hoonestatud talukohtades, säilitades piirkonnas levinud krundisisest hoonete paigutust ja arvu hoovialadel.

Detailplaneeringu eesmärk on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga.

Detailplaneeringu algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal on vaja tellida topo-geodeetiline mõõdistus, kuid detailplaneeringu koostamiseks ei ole vaja teha täiendavaid uuringuid. Kui nende vajadus selgub planeerimise käigus, siis tuleb uuringud teha ja lisada detailplaneeringu materjalidele.

Algatatud detailplaneeringute korraldustega saab tutvuda Lääneranna valla kodulehel: www.laanerannavald.ee/planeeringute-teated

Varbla valla üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala hajaasustuse piirkonnas puhkeasutuste reservmaal ranna ja kalda ehituskeeluvööndis.

Üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarve määrab alale edaspidise maakasutuse põhisuuna, kuid detailplaneering võib sisaldada üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

Eluasemekohtade rajamise eelmärgil ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekut ning maakasutuse juhtotstarbe muutmist sisaldav detailplaneering taotleb Varbla valla üldplaneeringu muutmist.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub **14.07–18.08.2021**

Planeeringuga saab tutvuda Lääneranna Vallavalitsuses (Lihula, Jaama 1) ja valla kodulehel www.laanerannavald.ee/planeeringute-teated

Ettepanekuid ja arvamusi detailplaneeringu kohta saab esitada **14.07–18.08.2021** e-posti aadressil vallavalitsus@laaneranna.ee või posti teel Jaama tn 1, Lihula linn, 90302

Sadamale kohanime määramine

Mihkel Kalmaru
Maa- ja arendusspetsialist

Matsi sadama kinnistu Matsi külas

Matsi külas asuval Matsi sadama kinnistul (kinnistu registriosa nr 2381506, katastritunnus 86301:006:0116, sihtotsarve tootmismaa, pindala 16 941 m²) asuvad sadama kasutamiseks mõeldud ehitised: paadikuur (103026063), valvurimaja (103026067), püüniste kuur (103026069), sadamakai (220466815), varjualune (220874376), varjualune (220874367), varjualune (220874357) ja invatualett-välikäimla (121345392).

Matsi sadama kinnistu kuulub Lääneranna vallale. Lääneranna Vallavalitsus kavandab sadama registreerimist sadamaregistris. Ajalooliselt ja praegu on sadama nimena käibel Matsi sadam. Kohanimeseaduse § 4 lõike 1 punkti 5 alusel peab sadamale olema määratud kohanimi.

Eeltoodu, kohanimeseaduse § 4 lõike 1 punkti 5, § 5 lõike 4 ja § 6 lõigete 1 ja 2, Lääneranna Vallavolikogu 14.12.2017 määruse nr 7 „Otsustusõiguse ja ülesannete täitmise delegeerimine” § 1 lõike 1 punkti 19 ja Lääneranna Vallavolikogu 13.05.2021 määruse nr 117 „Kohanime määramise eelnõu avalikustamise kord” § 1 lõigete 1 ja 2 alusel annab Lääneranna Vallavalitsus korralduse:

1. Määrata Lääneranna vallas Matsi külas Matsi sadama kinnistul asuval sadamale kohanimeks Matsi sadam.
2. Nimeobjekti asukoht on sama, mis Matsi sadama katastriüksusel katastritunnusega 86301:006:0116.

Sadama kinnistu Mereäärse külas

Mereäärse külas asuval Sadama kinnistul (kinnistu registriosa nr 2890106, katastritunnus 86301:004:0166) asuvad sadama kasutamiseks mõeldud ehitised: elektrimaakaabeliin (220738802), sadama akvatoorium (220854632), muul (220854633), paadisild (220854923), paadisild (220854928) ja slipp (220854917).

Sadama kinnistul asuvaid kõiki sadama kasutamiseks mõeldud ehitisi ei saa takistamatult kasutada Võrguaia kinnistul (kinnistu registriosa nr 2889606, katastritunnus 86301:004:0161) kasutamata. Sisuliselt kasutatakse sadama pidamiseks mõlemat kinnistut koos.

Mõlema kinnistu omanikud on samad isikud. Sadama omaniku sõnul on käsil sadama registreerimine sadamaregistris.

Kohanimeseaduse § 4 lõike 1 punkti 5 alusel peab sadamale olema määratud kohanimi. Sadama omanik tegi Lääneranna Vallavalitsusele ettepaneku määrata sadamale kohanimeks Kadariku sadam. Nimi „Kadariku sadam” on kantud ka põhikaardile.

Eeltoodu, kohanimeseaduse § 4 lõike 1 punkti 5, § 5 lõike 4 ja § 6 lõigete 1 ja 2, Lääneranna Vallavolikogu 14.12.2017 määruse nr 7 „Otsustusõiguse ja ülesannete täitmise delegeerimine” § 1 lõike 1 punkti 19 ja Lääneranna Vallavolikogu 13.05.2021 määruse nr 117 „Kohanime määramise eelnõu avalikustamise kord” § 1 lõigete 1 ja 2 alusel annab Lääneranna Vallavalitsus korralduse:

1. Määrata Lääneranna vallas Mereäärse külas Sadama ja Võrguaia kinnistul asuval sadamale kohanimeks Kadariku sadam.
2. Nimeobjekt (sadam) hõlmab Sadama katastriüksust katastritunnusega 86301:004:0166 ja Võrguaia katastriüksust katastritunnusega 86301:004:0161.
3. Peale kohanime määramist edastatakse kohanime määramise õigusakt 10 päeva jooksul kohanimenõukogule ja riikliku kohanimeregistri volitatud töötlejale.
4. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest.
5. Korraldust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal vait esitama õigustatud isik korraldusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide Lääneranna Vallavalitsusele haldusmenetluse seadusega vaidemenetlusele kehtestatud korras. Korralduse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Arvamused ja põhjendatud ettepanekud eelnõu kohta palume esitada kirjalikult 5. juuliks 2021. a aadressile vallaalitsus@laaneranna.ee või Jaama tn 1, Lihula linn, Lääneranna vald 90302.

Lisainfo: Mihkel Kalmaru, tel 4473745, e-post mihkel.kalmaru@laaneranna.ee

Mälestame meie seast lahkunuid

(10.05-10.06.2021)

Kaido Kaja	04. I 1963 – 10. V 2021
Helmut Piile	23. VIII 1937 – 12. V 2021
Tiia Pinn	20. VII 1950 – 14. V 2021
Krista Vain	25. II 1971 – 15. V 2021
Milvi Kõiv	05. XII 1941 – 16. V 2021
Rein Vendel	14. VII 1942 – 20. V 2021
Uno Mell	05. V 1930 – 20. V 2021
Ilmi Äkke	15. X 1937 – 28. V 2021
Helju Kase	30. XI 1940 – 06. VI 2021

Avaldame lähedastele kaastunnet!

Õnnitleme vastsündinuid ja nende vanemaid!

Arabella Liiva	11. V 2021
Karl-Uko Aaspere	21. V 2021
Tuuli Kõrvits	25. V 2021

Elanikkonna statistika

Elanike arvu 5205

• 2534 naised

• 2671 mehed

Sündide arvu 15

Surmade arvu 43

Saabus elanikke 86

Lahkus elanikke 90

RAHANDUSMINISTEERIUM

Suure väina püsiühenduse riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõu avaliku väljapaneku teade

Rahandusministeerium teatab, et Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ning mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõu avalik väljapanek toimub **12.07.2021–10.09.2021**. Materjalid tehakse Rahandusministeeriumi kodulehel ning paberkandjal omavalitsustes kättesaadavaks hiljemalt 12. juuliks.

Suure väina püsiühenduse riigi eriplaneeringu lähteseisukohad ja selle elluviimisega kaasnevate mõjude hindamise väljatöötamise kavatsus on esimene etapp Vabariigi Valitsuse 18.06.2020 korraldusega nr 213 algatatud Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu koostamisel ning selle mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise, läbiviimisel.

Suure väina püsiühenduse riigi eriplaneeringu ja selle mõjude hindamise eesmärgiks on piirkondade konkurentsivõime suurendamine ning ääremaastumise vähendamine läbi püsiühenduse kavandamise üle Suure väina mandrit Muhu saarele. Planeeringu koostamisel selgitatakse välja püsiühenduse tagamiseks sobivaim alternatiiv – sild, tunnel või praamiühendus –, tuginedes valdkonnauuringute tulemustele, kaasaja insenertehnoloogiliste teadmiste ning vajadusele tagada tasakaalustatud lähenemine valdkondlikele huvidele.

Lähteseisukohad ja väljatöötamise kavatsus määratleb Suure väina püsiühenduse kavandamise eesmärgi, annab ülevaate üldistest põhimõtetest, millest planeerimisprotsessis ning ka planeeringu elluviimisel lähtuda, koondab peamised ülesanded, mis planeeringus lahendada tuleb,

kaardistab vajalikud uuringud, mis tuleb planeerimisotsuste tegemiseks läbi viia ning määratleb eeldatavad olulised ja asjakohased mõjud, mis Suure väina püsiühenduse kavandamisega kaasneda võivad.

Planeeringu lähteseisukohtade ja väljatöötamise kavatsuse materjalidega on võimalik tutvuda Rahandusministeeriumi veebilehel <https://www.rahandusministeerium.ee/et/eesmargidtegevused/ruumiline-planeerimine/riigi-eriplaneeringud> ja paberkandjal avaliku väljapaneku toimumise ajal tööpäevadel:

- » Muhu Vallavalitsuses (Vallamaja, Liiva küla)
- » Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula)
- » Saaremaa Vallavalitsus (Tallinna 2, Kuressaare linn)

Avalikul väljapanekul olevate materjalide tutvustamiseks korraldab Rahandusministeerium arutelusid, kus selgitatakse, mis on avalikul väljapanekul olevate dokumentide eesmärk, milline on nende koostamise protsess olnud seni ja mis saab edasi. Pärast esialgseid avalikke arutelusid on võimalik veel üles jäänud arvamused ja ettepanekud esitada Rahandusministeeriumile kirjalikult. Dokumentide tutvustamiseks toimuvad arutelud:

- » 13.07 kell 13.00 Virtsu koolis (Pargi 4, Virtsu alevik)
- » 13.07 kell 17.00 Hellamaa külakeskuses (Hellamaa küla)

Planeeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõu kohta saab ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi esitada kuni 10. september 2021 (k.a.) aadressil Suur-Ameerika 1, Tallinn või e-posti teel: info@rahandusministeerium.ee.

Planeeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõu avaliku väljapaneku järgsete avalike arutelude aeg ja koht teatatakse pärast avaliku väljapaneku lõppemist, kuid hiljemalt 2 nädalat enne arutelude toimumist.

Lisainfo: Siim Orav, riigi eriplaneeringute koostamise nõunik, tel 611 3233, e-post siim.orav@fin.ee

Koonga ja Varbla avalike puhkekohtade taristu arendamine

Mihkel Kalmaru
Maa- ja arendusspetsialist

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi LEADER programmi kohaliku arengu strateegia meetme nr 3 Romantiline Rannatee ühistegevus ja turundus toel viidi ellu järgnev:

- » Matsi sadama püünistekuuri osteti 15 lauda ja 30 pinki
- » osteti ja paigaldati Matsi sadama puhkekohta paikne väligrill
- » Lõpe klubi juurde ehitati väliterrass
- » Koonga järve puhastati setetest
- » Koonga järvele paigaldati ujumissild
- » osteti ja paigaldati kolm pargipinki Varblasse

» osteti ja paigaldati kaks pargipinki Lõpele

» osteti ja paigaldati teavitussildid

Projekti taotlustoimik nr 19201900702

Projekti elluviimiseks rahuldatud abikõlbulik summa on 27 333,75 €

Projekti rahuldatud toetuse summa on 23 643,68 €

Projekti elluviimise tulemusel paranesid võimalused puhkamiseks Lääneranna vallas.

Kultuuri- ja rahvamajade kontaktid

» Kõmsi Rahvamaja | 525 3236
komsirm@laaneranna.ee

» Lihula Kultuurimaja | 477 8191
kultuurimaja@liihula.ee

» Lõpe Klubi | 5660 0540
lopeklubi@laaneranna.ee

» Varbla Rahvamaja | 528 2621
anneli.lobjakas@laaneranna.ee

Lihula kadunud vaated | Avo Kiisk Ajaloohuviline

Leal Juli 1856

Ehk siis maakeeli Lihula juuli 1856. Sellist allkirja kannab W. S. Stavenhageni gravüür, mis kujutab üksikasjalikku Lihula vaadet 1856. aasta suvel.

Nimetatud pildi koopiat on ilmselt Lihula kandi inimene varem näinud 1961. aastal välja antud raamatus „Lihula minevikust ja tänapäevast”, juhul muidugi, kui ta on seda teost käes hoidnud ja sirvinud.

Kuramaal Kuldigas sündinud kunstnik Wilhelm Siegfried Stavenhagen (1814–1881) rändas 1850ndatel ringi mööda Eestit ja Lätit, kus joonistas üles siinseid ilusaid paiku: maakohtade, mõisate ning linnade vaateid.

1856. aasta suvel joonistas ta üles ka nüüdseks enamasti kadunud vaate Lihulast. Samal aastal laskis ta seni valminud joonistused terasgravüür tehnikas paljundada ja hakkas neid vihikutena välja andma. Hiljem koondas autor pildid kubermangude kaupa kolme albumisse.

Kunstiajaloolase Volde-
mar Vaga (1899–1999)
sõnul tuleks Stavenha-
geni loomingu hindami-
sel lähtuda 1913. aastal
välja antud joonistustest,
sest varasematel versio-
onidel on graveerijad tema
pliiatsijoonistusi omatahtsi
moonutanud. Ka siin esitle-
tud töö peaks olema 1913. aastal
ilmunud sarjast.

Tänapäevaga võrreldes on pildil veel selgelt äratuntavad objektid Parivere küla poolne kabel, millest on veel järel ümmargune alusmüür teiste kabelite ees vanal surnuaial, piiskoplinnuse varemed, sel ajal äsja valminud (1840) klassitsistlikus stiilis mõisahooned ning paremal servas hollandi tüüpi tuulik koos seal läheduses asuva mõisaaegse tööstemajaga. Viimane ehitati nõukogude perioodil kahekordseks ning seisab juba pikemat aega tühjalt. Tõenäoliselt ootab ka seda maja Lihula vaatelt kadumine.

Jah, tõesti, ka kirik on vaatel olemas. kuid see ei ole siiski see sama kirik, mida meie igapäevaselt Lihulas näeme. Pildil olev on millalgi 14. sajandi alguses ehitatud ning 1874. aastal ohtliku seisukorra tõttu lammutatud jumalakupe. Vana kirik asetses peatänavaga risti ida-lääne suunal. Praegusest hoonest oleks (tänapäeval ongi) sellise vaate peal näha ainult torn. Alevi maju väga tuvastada ilmselt ei õnnestu, sest nii mitmelgi korral tegi 19. saj teisel poolel alumises Lihulas (nii kutsuti ala umbes praegusest Jaama tn ristist Virtsu poole) tuli oma laastetööd. Mõisa ees võiks aimata pastoraadi maja ning aleviku joonistaja-poolses servas asuva veski paigutaks kuskile Põllu tänava algusesse.

Aga kus asus kunstnik Stavenhageni pildi joonistamise hetkel?

Paar olulist vihjet joonistusest siiski leiame. Kabeli ja ees lookleva tee järgi asus ta tõenäoliselt Parivere (tänapäeval nn KEKi) mäe kõrgemas osas, Pärnu maantee ääres, kust laius imeline vaade allasuvale Lihulale ning teisele poole jääva mõisamäe vastas. Teiseks oluliseks vihjeks on, et kiriku ja mõisahäärberi vahelt paistab selgelt välja piiskoplinnuse veel tänagi alles olev kõrgem müüri osa. Võttes

abiks Maa-ameti kaardirakenduse, võib tõdeda, et kui tõmmata linnuse müürist joon mõisa ja kiriku vahele, siis seal väga palju mängumaad ei ole. Mööda seda joont jõuame Parivere mäele, Pärnu mnt 24 ja Veski tn 1 vahelisele alale, mis oleks võinud olla võimalik pildi jäädvustamise asukoht. Teisalt tundub, et Stavenhagen ei ole siiski oma töö tegemisel täpsust taga ajanud, kuna kabelid tunduvad liiga lähedal eelnevalt paigutatud punktile, kuid olles rohkem kabelite pool, pidi ta asetama kiriku linnuse müürist ja mõisast veidi rohkem vasakule, et mõlemad kenasti pildile saaks või tõi siis hoopis kabelid oma töö tegelikkusest lähemale. Oletatava koha ning kabelite vahele jäävad praegusel ajal Pärnu mnt 10 hooned ning hulgaliselt puid, mistõttu otsene vaade kabelitele puudub. Ebaoproportsionaalselt suured, võrreldes tänapäeval palja silmaga nähtule, tunduvad ka taamal mõisa mäel asuvad objektid. Mõtlemisainet jagub.

Seistes 2021. aastal sellel kohal, kus kunstnik kunagi oma pliiatsil nobedalt liikuda lasi, jäävad silma veel ainult kunagiselt, praeguseks kadunud vaatelt, kirikutorn ning mõisahooned katus. Ülejäänud vaate on enda alla matnud kõrgeks kasvanud puud ja põõsad. Ning keset vana vaadet laiunud heinamaa kohal on näha Põllu tn 7 ja 8 hoonete katused. Ka ühe uuema Lihula „kõrghoone”, kultuurimaja katus on kenasti leitav.

Kasutatud allikad: Vikipeedia. Inge Põldma (25.04.2009). Kadunud aeg ja vaated Kohila vallamajas. Nädaline.

[Kas Sina oskad määrata kunstniku täpse asukoha?](#)

[Umbkaudse Stavenhageni vaate 165 aastat hiljem \(juunis 2021\) leiad Lääneranna Teataja veebilehelt ajaleht.laane-ranna.ee](#)

Foto: Avo Kiisk / erakogu

Lihula kultuurimaja taga 16.07.2021 kell 21.00

Tantsuõhtu ansambliga VÄLIHARF

Pilet 5€

Info tel. 4778191

Lääneranna valla kultuurikava

Juuli

12.06–24.07 Lihulas Tapamaja Galeriis Marju Bormeisteri õlimaalide näitus. Galerii ei ole regulaarselt avatud. Info Tapamaja Galerii Facebooki-lehel

3.–4.07 kell 10.00 Massu Ratsaklubis ratsavõistlused Massu Suvi 2021. Võisteldakse takistussõidus ja selgitatakse välja parimad koolisõidus. Avatud on kohvik

04.07 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

04.07 kell 14.00 Karuse kirikus apostlite pühapäev Issanda teenistuses armulauaga jumalateenistus

5.07 kell 19.00 Lihula kultuurimajas animafilm „Spirit: taltsutamatu”. Pilet 3 €

9.–11.07 Lihula muusikapäevad 2021. Info lisandub jooksvalt

10.07 kell 19.00 Hanila kirikus Lily Kocinsi 90. aasta juubelile pühendatud kontsert „Mõtisklused” kammerkoorilt Head ööd, Vend. Dirigent Pärt Uusberg

10.07 Virtsu merepäev, Virtsu muuseumi 25. aasta juubel. Info lisandub jooksvalt

10.07 kell 11.00 Virtsu kooli juurest Virtsu III merepäeva 10 km maanteejooks

10.–11.07 kell 10.00 „Nädalalõpp Varblas” (õuekohvikud, näitused, Varbla käsitöö- ja omatoodangu laat, vanavara müük (kauplemissoovi korral registreerida 5650 4414 / ivi.kask@gmail.com). **10.07** kl 21-02 suvesimman, tantsule kutsuvad Eesti Gun ja Liisa koos ansambliga Kristjan. Pilet 8 € (sularahas), **11.07** kl 15.00 võrgukuuri terrassil Trafficu trio akustiline kontsert. Pilet 10 € (sularahas), lapsed kuni 10 a tasuta). Korraldaja: Varbla Rahvamaja

11.07 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

11.07 kell 14.00 Mihkli kirikus armulauaga jumalateenistus

12.07 kell 19.00 Lihula kultuuri-

majas Eesti film „Öölapsed”. Pilet 5 €, alla 12 a keelatud

14.07 kell 12.00 Lihula Gümnaasiumi staadionil Eesti noorte meistrivõistlused jalgpallis Lõuna-Läänemaa JK vs. Nõmme Kalju

14.07 kell 19.00 Lihula kultuurimajas koguperefilm „Lassie”. Pilet 3 €

16.07 kell 20.00 Hanila kirikus NUKU koori kontsert „Kes annaks inimesele tagasi jõed ja metsad?” Info ja korraldus: Reeda Toots 5569 9829 ja Lea 525 3236

16.07 kell 21.00 Lihula kultuurimaja taga tantsuõhtu ansambliga Väliharf. Pilet 6 €

17.07 kell 11.00 Mihkli kihelkonnapäev 2021. Autoorienteerumine, juuniküüditamise 80. aastapäevale pühendatud loengud, kirikukontsert (pilet 5 €). Lisainfo: mihklilaat.ee

17.07 kell 10.00 Kirbla rahvamaja juures Lääneranna IV suvemängud. Registreerumine 5. juuliks kai.utt@laaneranna.ee / 5307 2541

18.07 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

18.07 kell 14.00 Karuse kirikus Issanda muutmise püha ehk kirgastamispuha armulauaga jumalateenistus

19.07 kell 10.00 Paadrema Püha Kolmainu kirikus koguduse templipüha

19.07 kell 19.00 Lihula kultuurimajas animafilm „Oihhh! Seiklus jätkub”. Pilet 3 €

21.07 kell 19.00 Lihula kultuurimajas Eesti film „Öölapsed”. Pilet 5 €, alla 12 a keelatud

23.07 kell 19.00 Lihula Kõlakojas Komöödiateatri etendus-vestlusõhtu „Nuta või naera”. Osades Brigitte Susanne Hunt ja Hendrik Normann. Pilet 19/17 €

24.07 kell 20.00 Lihula Kõlakojas suvetuur. Esinevad Kalevimehed ja külalisesinejana Boris Lehtlaan. Pilet eelmüügist 13/12 €, kohapeal 15 €

25.07 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

26.07 kell 19.00 Lihula kultuurimajas animafilm „Luca”. Pilet 3 €

31.07 kell 20.00 Paadrema külakeskuses Paadrema 29. kodukandipäev. Liturgia Paadrema kirikus, lahkunute mälestamine kalmistul, rannavolle turniir rannavolleplatsil, näitused Paadrema Külakeskuses, pidu Paadrema rahvamajas. Tantsuks mängib ansambel KEPS. Esinevad kohalikud kollektiivid ja sarjast Talendid-korraks-koju ansambel LÜÜ-TÜRR. Korraldaja Paadrema Külaselts

August

1.08 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

1.08 kell 11.00 Pikavere vennaskoguduse palvemajas 191. aastapäeva tähistamine. Kell 13.00 jumalateenistus

1.08 kell 14.00 Karuse kirikus 10. pühapäev pärast nelipüha. Ustavus Jumala andide kasutamisel armulauaga jumalateenistus

1.08 kell 14.00 Varbla Urbanuse kirikus Rolf Roosalu akustiline kontsert. Pilet eelmüügist 10 €, kohapeal 15 €

7.–14.08 XXVIII Lihula Kultuuri- ja Spordipäevad ja Lihula 810. aastapäeva tähistamine (**7.08** Eesti noorte meistrivõistlused jalgpallis ja spordiveterandie II jalgpallilahing, **8.08** Aleksander Kreegi VIII mälestusvõistlused ja „Jalutuskäik tordini”, **9.08** doonoripäev, **10.08** „Käruralli emmedele ja issidele”, **11.08** kinopäev, **12.08** Lääneranna noortepäev, **13.08** öökonsert Ott Leplandiga, **14.08** hoovikohvikute päev (registreerimine: kultuurimaja@lihula.ee), laat ja simman ansambliga Polero jpm). Lisainfo kultuur.laaneranna.ee

08.08 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

08.08 kell 14.00 Mihkli Miikaeli kirikus jumalateenistus armulauaga

14.08 Lihula mõisas Lihula lilltikandipäev

14.08 kell 17.00 Ridase vabaõhuplatsil „Suveõhtu Ridasel“ (kl 18.00 rahvamuusika tunnike, kl 20.00 tantsuks ansambel Absolute, DJ Cozzo) Toitlustab Kelmar Catering, Piletiinfo täpsustamisel. Lisainfo: 525 3236, www.facebook.com/KomsIRM

15.08 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

15.08 kell 14.00 Karuse kirikus 12. püüpäev pärast nelipüha. Enese läbikatsumine

15.08 kell 18.00 Kirbla kirikus Laikrete perebändi kontsert. Annetusi kogutakse kirikukellade projekti jaoks, mille tulemusel paigaldatakse kelladele helistamismasin

20.08 kell 12.00 Varbla muuseumis Romantilise Rannatee Mereromantika Festival „Mõisast mereni“. Sadama juures laat, merel erinevad atraktsioonid,

4	9	7	8	5	1	3	2	6
6	3	1	2	7	4	8	5	9
2	5	8	3	6	9	7	4	1
7	2	4	5	9	8	6	1	3
1	8	9	6	2	3	5	7	4
3	6	5	4	1	7	2	9	8
9	7	3	1	8	5	4	6	2
5	4	6	9	3	2	1	8	7
8	1	2	7	4	6	9	3	5

Lääneranna Teataja nr 5
(39) 2021 lahendus

lastele teatevõistlused, I Varbla muuli jooks, kl 16.00 Varbla sadamas teatrietendus. Õhtul kutsutakse tantsule ansambel Kõhukesed. Romantikat loovad lökked rannas ja muulil. Laadakauplejatel registreeruda 5650 4414 või e-postil: ivi.kask@gmail.com

20.08 Kulli kiigeplatsil romantiline õhtu

21.08 kell 20.00 Hanila kirikus Alen Veziko soolokontsert. Kontsert pühendatud Eesti taasiseseisvumise 30. aastapäevale. Pilet eelmüügist 10/12 €, kohapeal 15 €. Lisainfo: 525 3236

22.08 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

26.08 kell 11.00 Kasari vanalt silalt Kasari kahe silla jooks

26.08 kell 21.00 Kasaril Marek Sadama „Sildade kontsert“

28.08 kell 11.00 Vatla V mõisapäev. Muusikat teeb Karl Madis, avatud kohvik, tänavakorvpallivõistlused ja laat. Info ja registreerimine 520 0420.

28.08 kell 19.00 Salevere Salumäel „Muinastulede öö“

28.08 kell 20.00 Matsi sadamas „Muinastulede öö“. Võrgukuuris kutsutakse tantsule Ergo. Pilet 5 € (sularahas), lapsed kuni 12 a tasuta

28.08 Virtsu linnuse juures „Muinastulede öö“

29.08 kell 11.00 Lihula Eliisabeti kirikus armulauaga jumalateenistus

	9	7				2	1	
		2		9			3	
		3		1	5	7		6
9	3	5			8	1		
		8	9			3	6	7
6		9	3	8		4		
	8			2		9		
	2	1				6	7	

Madu lida

Valimised mõne kuu pärast, aga juba sõda käib. Ma ütlen teile, et tark inimene on see, kes mõistab õigel ajal ohjad käest anda, kui isegi enam hakkama ei saa.

Tehkem noortele ruumi ja laskem nendel eluga edasi minna. Noortel hoopis teised ja palju targemad mõtted, tahtmised ja energiat. Ja ma ütlen, et meitel on palju tublisi noori, kes on huvitatud kodukoha arengust. Ma looda, et see va poliitiline kultuur ka muutub siis, ei ole enam ülesostmist, ega teiste laimamist – kõike saab ju sõbralikult ja heatahtlikult üheskoos teha. Me ei pea elama nii kut Valgevenes, et peame kartma ja ei julge suidki lahti teha. Praegast oo

küll selline tunne, et kolme kuuga tahetakse kõik peapeale pöörata. Mõni mees vahetab parteisid ja valimisliite mitu korda, mo mees ei leia soki paarilistki üles. Kõik ei saa aru, et meitel on nüüd üks suur vald. Praegast on nii nagu luik, haug ja vähk, igaüks veab ise kanti ja ainult oma nina ette nähakse, aga see võtab aega kui see vanale inimesele ajudesse jõuab, et peale tema küla on veel ka meil kohti, inimesi ja igasugust muud jama.

Mind teeb kohe vihaseks, et keegi ei tunnista oma viga, ikke oo teised süüdi. Kui muidu ei saa siis kirjutab kohe valda laimukirja ja mõnel käivad lausa luulud peale. Mool sõuke tunne, et kui sa lausa valetad ja luulutad, siis sa peaksid küll arsti poole pöörduma, äkete saad abi ja soost saab veel inimene

Eks see kord tuleb neid liite rohkem kui mullu, aga ju see kõik sügisel näha oo, kes kellega käib. Ja ma väga looda, et toimub põlvkondade vahetus ja nooremad soavad jällegi tegutseda, nendel hoopis teine silmavaade ja suurem silmaring. Pole ka vihased ja tigidad.

Ma ütlen teile, et tark ei torma ja tead tänased toimetused viska mitte homse peale, vaid kohe mitu päeva edasi. Saad isegi puhata ja teised koa. Ilus suvi ja tundke elust mõnu.

Ma isegi lähe küll valimistele ja ma tea koa, keda ma valin, aga teile ma seda es ütlen.

Teite lida

TOIMETUS

Lääneranna Teataja toimetus
Lääneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

Toimetaja – Raahel Apsalon
Tel 472 4640
E-post: raahel.apsalon@laaneranna.ee

Keeletoimetaja – Anu Rooseniit (OÜ Keeletoimetus)
Küljendaja – Raahel Apsalon
Print – SYS Print

Kui teile on silma jäänud mõni sündmus, mida võiks kajastada, või inimene, kelle tegemistest kirjutada, andke sellest palun teada ajaleht@laaneranna.ee

 Jaga ja leia infot ka meie valla
FB-leheküljel / [laanerannavald](https://www.facebook.com/laanerannavald)

 Leia meid Instagramis @laaneranna

E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee

LÄÄNERANNA VALLA ^{NR} 4

SUVE- MÄNGUD

**KIRBLA
RAHVAMAJA
JUURES**
17.07
AVAMINE
10.00

PENDELTEATEJOOKS, SEGA-
VÖRKPALL, JALGPALL,
TÄNAVAKORVPALL, LAUA-
TENNIS, NOOLEVISE,
DISCGOLF, REHVI KANTI-
MINE, KARTULI KORJAMINE,
MAASTIKUJOOKS, MÄLU-
MÄNG, KÖIEVEDU

OSALEMA OOTAME
LÄÄNERANNA VALLA
PIIRKONDADE EHK KANTIDE
VÕISTKONDI!

OSALEMISEST TEATA 5. JUULIKS
KAI.UTT@LAENERANNA.EE
TEL 5307 2541

 BIT.DO/LRSUVE-MANGUD2021

LÄÄNERANNA
VALD

SÜNDMUST KORRALDAB
MTÜ KIRBLA KÜLASELTS
KOOSTÖÖS LÄÄNERANNA
VALLAVALITSUSEGA.

POSTER AIN SAARE 2021

LÕPE AGRO

KUI SOOVID MÜÜA OMA MAAD,
SIIS MÜÜ SEE KOHALIKULE MAAHARI-
JALE.

PAKUME PARIMAT HINDA,
KUNA HARIME OMA MAID ISE

Huvi korral helista tel 5666 2082, 511 2428
või võta meiega ühendust
lopeagro@lopeagro.ee

*Crafty Shafly
Design*

Meie poolt pakutavatel kangastel
ja toodetel on
Öko-Tex standard 100
või GOTS sertifikaadid,
mis sobivad nii beebidele, lastele
kui ka täiskasvanutele.

Kõik kasutatavad materjalid on
testitud ja nahasõbralikud.

[e-pood kangad24.ee](http://e-pood.kangad24.ee)

☎ 568 333 07

📱 [CraftyShaflyKangad](https://www.facebook.com/CraftyShaflyKangad)

📱 [CraftyShaflyDesign](https://www.facebook.com/CraftyShaflyDesign)

**KÜMBLUSTÜNNI
RENT LIHULAS**

TÜNNIKÜMBLUS

WWW.TUNNIKUMBLUS.EE

+372 56 99 33 50

**ANTIİK JA
VANAVARA**

Mere pst 1, Virtsu
K-P 12-20 E-T suletud

[e-pood: www.vasand.ee](http://e-pood.www.vasand.ee)
Info: tel. 553 1218
info@vasand.ee

Virtsu Värkstudu

LIHULA ANTIIGIÄRI

OSTAB
ERINEVAID VANU ASJU
PÕONINGULT JA KUURIST
KAPI OTSAST JA KAPI ALT
HEA NÕU TASUTA!

KAIDO t.56915347 saak.ee

VEO- JA KAEVETÖÖD

TEL. 55 55 15 25
OÜ AV KAEVETÖÖD

tel 5664 5433
Argo Kaas

**KORSTNA-
pühkija**

PUKSIIRIABI

Avariiliste ja remonti vajavate sõidukite vedu
Autoromude ja muu tehnika vedu vanarauda

AUTOABI

Uste avamine | Käivitamine | Rehviabi
+ 372 505 3741 Abi saabub Lihulast

LÄÄNERANNA TEATAJA on Lääneranna valla
ajaleht, mis ilmub 11 korda aastas ning mille
väljaandjaks on Lääneranna Vallavalitsus.

Leht jõuab kõikidesse Lääneranna vallas
registreeritud postkastidesse TASUTA.

REKLAAMI TELLIMINE JA
KAASTÖÖDE ESITAMINE
ajaleht@laaneranna.ee
Tel 472 4640

REAKUULUTUSED

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad
Tel 504 5215, 514 5215 või info@est-land.ee

Jalgratate remont Lihulas
Info mob 523 6933, Ants Urb

Korstnate ehitus ja remont
tel 561 89517 või joosep.sepp@mail.ee

Tänavakivide paigaldus, aedade ehitus ja muruplatside rajamine
Pärnumaal ja Läänemaal. Kogemust 20 aastat!
OÜ Kivivennad, tel 551 9855